

MINISTERSTVO FINANCÍ
Oddělení finančních a ekonomických informací

Informace

odborné knihovny

Přehled dokumentovaných článků
z českých a zahraničních odborných časopisů

5/2006

duben 2006
Praha

Vážení čtenáři,

dostáváte do rukou další číslo našeho periodika, které Vám přináší aktuální informace z širokého spektra českých a zahraničních odborných časopisů.

V přehledu jsou zpracovány články za poslední období, v případě tohoto čísla jde o měsíc březen. Vzhledem k různým opožděným dodávkám, darům a různé periodicitě časopisů se mohou vyskytnout i čísla starší.

Informace s tímto přehledem vycházejí 1x měsíčně a jsou pro Vás dostupné v tištěné podobě na sekretariátech odborů a v elektronické podobě včetně archivu na intranetových stránkách odborné knihovny MF na adrese: <http://knihovna.mfcr.cz/>.

V tomto čísle jsou ze **zahraničních zdrojů** podchycena např. témata: dynamika vztahů mezi daněmi a stínovou ekonomikou, odpovědnost státu v daňových záležitostech, jednotný režim REIT v EU, stárnutí a reforma penzijního systému a dopady pro finanční trhy, analýza a srovnání bankovních systémů se zaměřením na boj s praním peněz, konvergence účetních standardů, zrození filantropkapitalismu, dopady nové ekonomiky.

Z **českých titulů** pak upozorňujeme např. na články o cenové kontrole a jejím významu (Účetnictví), o rizicích a výzvách měnové strategie k převzetí eura (Politická ekonomie), o konvergenci čes. ekonomiky k eurozóně a odhadu nákladů na přijetí eura (Statistika), o bilanci devizového zákona po deseti letech (Právník) či o politickém tlaku na centrální banky (Finance a úvěr). Do naší článkové databáze jsme dále podchytili vybrané příspěvky z konference k finančnímu právu a to z nového titulu – **Mezinárodní a srovnávací právní revue**.

V další části Informací Vám nabízíme **překlady** věnované úloze MMF v dnešní době, reformním plánům v oblasti podnikových daní v Německu, vlivu obchodního řetězce Wal-Mart na ekonomiku USA a otázkám makroekonomické stability versus provádění hospodářských reforem v Evropě.

Přejeme Vám, abyste v našich Informacích našli to, co potřebujete.

Mgr. B. Čížinská
VO 303

Bulletin Informace odborné knihovny vydává odd. finančních a ekonomických informací MF

Redakce: Ing. J. Böhmová, Mgr. B. Čížinská, A. Mazaná, Mgr. M. Tichá

Do čísla přispěly: M. Beránková, Ing. K. Gubová, A. Mazaná, Mgr. A. Sahánková,
Mgr. M. Tichá

O B S A H

Dokumentace českého a zahraničního tisku	4
Daně.....	4
Družstevnictví	16
Ekonomické vědy. Ekonomie	17
Finance. Bankovnictví. Měnový systém.....	18
Hospodářská situace a politika. Řízení. Výroba. Služby. Ceny.....	24
Informatika. Počítače	28
Mezinárodní hospodářské vztahy a integrace	29
Obchod. Cla. Mezinárodní finance	29
Podnik a podnikání.....	31
Pojišťovnictví. Sociální péče.....	33
Pozemky a nemovitosti. Bytové hospodářství	36
Práce. Zaměstnanci. Zaměstnavatelé	37
Právo.....	38
Statistika. Demografie. Sociologie.....	42
Účetnictví	43
Veřejná správa.....	44
Veřejné finance. Rozpočet	45
Zdravotnictví	47
Zemědělství	48
Ostatní	48
Zkrácené překlady odborných článků	50

Daně

Zdeněk Kuneš

Agenti a datum uskutečnění plnění u zprostředkování pojištění, stavebního spoření a hypoték

Daňová a hospodářská kartotéka, 2006, roč. 14, č. 5, s. 17-18

Stručně k otázce, jak z hlediska zákona o dani z přidané hodnoty stanovit datum uskutečnění plnění u agentů, kteří pro řadu společností zprostředkovávají pojištění, stavební spoření a hypotéky. Rubrika: Daně, dávky, poplatky

Pavel Běhounek

Aktuálně k daňovému odpisování hmotného a nehmotného majetku

Daně a právo v praxi, 2006, roč. 11, č. 2, s. 44-49

Ke změnám týkajícím se odpisování hmotného a nehmotného majetku dle zákona o daních z příjmů (novelizace provedená zákonem č. 669/2004 Sb.) pro zdaňovací období započaté v roce 2005. Dále o změnách, které přinesl zákon č. 545/2005 Sb., a o novele zákona o rezervách. Doplněno příklady a komentářem MF.

Joep Swinkels

Asset labelling for VAT purposes

Určování majetku pro účely DPH

International VAT monitor, January/February 2006, Vol. 17, No. 1, p. 8-16

Pro účely DPH v EU vypracoval Evropský soudní dvůr doktrínu "asset labelling". V tomto článku autor představuje přehled důsledků této doktríny v případech, v nichž osoby povinné k dani příležitostně nebo částečně užívají zboží tvořící část jejich podnikatelských aktiv pro soukromé účely, nebo opačně - používají soukromá aktiva také pro podnikatelské účely nebo stahují zboží ze svých podnikatelských aktiv. V kontextu s novou doktrínou je zapotřebí odpovědět ještě na několik otázek, jak článek nastiňuje. - Odkazy. Rubrika: Articles [VAT]

Brian J. Arnold

At sixes and sevens : the relationship between the taxation of business profits and income from immovable property under tax treaties

Neshody kolem šestého a sedmého [článku] : vztah mezi zdaněním obchodního zisku a důchodu z nemovitého majetku podle daňových smluv

Bulletin for international taxation, January 2006, Vol. 60, No. 1, p. 5-17

Diskuse o vztahu mezi článkem 6 (důchod z nemovitého majetku) a článkem 7 (obchodní zisk) Vzorové daňové smlouvy OECD (Dohoda o zamezení dvojího zdanění). - Odkazy. Rubrika: Tax treaty monitor

Graham Harrison and Russell Krelove

Best practices for value-added tax refunds - how to mend the "Achilles heel" of the VAT

Nejlepší postupy při vracení daně z přidané hodnoty - jak dát do pořádku "Achillovu patu" DPH

IMF Survey, 2006, vol. 35, no. 3, p. 44-46

Při vracení daně z přidané hodnoty často vznikají problémy a otevírá se prostor pro podvody a korupci. Pozdní vracení daně je problémem zejména pro podniky orientované na vývoz. Příspěvek shrnuje hlavní myšlenky ze studie MMF, která zkoumala současné praktiky na vzorku 36 zemí a navrhla seznam osvědčených efektivních postupů. Tab.

Dana Trezziová

Břemeno je víc než zátěž : daňový systém

Ekonom, 2006, roč. 50, č. 9, s. 38

K plánovanému snížení zátěže jak daňových poplatníků, tak i daňové správy v souvislosti s návrhem na přechod na nový daňový systém. Administrativní náklady vlády spojené s výběrem daní, náklady

daňových subjektů související s plněním jejich daňových povinností při placení daně, ztráty efektivnosti vyvolané distorzními účinky zdanění.

Eva Országová

Co je nového v zákoně o DPH?

Daně a finance, 2006, roč. 14, č. 2, s. 9-13

Autorka seznamuje s vybranými ustanoveními novely zákona č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty (s účinností od 1. ledna 2006). Také upozorňuje na konkrétní případy, kdy je český zákon o DPH v přímém rozporu se 6. směrnicí. Dále pojednává o podmínkách, za kterých může plátcе postupovat přímo podle 6. směrnice (která pro něj může být výhodnější). Zmiňuje i nedávné rozhodnutí Nejvyššího správního soudu v oblasti DPH, které lze považovat za revoluční.

Anna Teklá

Daň z nemovitostí v roce 2006

Praktický poradce v daňových otázkách, 2006, č. 1

Právní úprava, pokyny D-279 a D-280, nejdůležitější změny za poslední rok. Podrobně o dani z nemovitostí, o předmětu a základu daně, o poplatníkovi, o osvobození od daně, o podání daňového přiznání, o registraci, o placení daně apod. Doplněno výpočty a vzorem vyplněného daňového přiznání k dani z nemovitostí na rok 2006. Rubrika: 13 - Daň z nemovitostí, s. 1-34

Josef Šrotýř

Daň z přidané hodnoty, výkon rozhodnutí prodejem movitých a nemovitých věcí v souvislosti s konkurzním řízením

Právo pro podnikání a zaměstnání, 2006, roč. 14, č. 2, s. 3-7

Účelem příspěvku je objasnit a zodpovědět především otázky související s daní z přidané hodnoty, které se dostávají do popředí v souvislosti s nuceným prodejem movitých a nemovitých věcí. Tato problematika se logicky týká i konkurzního řízení, kde je nuceným výkonem práva zpeněžován především majetek úpadce zařazený v konkurzní podstatě. Podrobněji např. o pohledávkách vzniklých v průběhu konkurzu (tedy za podstatou) a o pohledávkách vzniklých před prohlášením konkurzu, o nejasnostech souvisejících s rozvrhem výtěžku z dražby nemovitostí, o aplikaci novelizovaného zákona o dani z přidané hodnoty v praxi apod.

Jan Široký

Daňové aspekty podnikání v zemích EU: Spolková republika Německo

Daňová a hospodářská kartotéka, 2006, roč. 14, č. 4, s. 12-14

Základní daňová charakteristika podnikání v Německu. Daň z příjmů firem a solidární příplatek, příspěvky na sociální zabezpečení, daň z nemovitostí, DPH. Rubrika: Daně, dávky, poplatky

Mária Belicová

Daňové priznania 2005 (fyzické osoby)

Trend, 2006, č. 7, s. 41-44

Daňové přiznání fyzických osob v SR; zdanitelný příjem, nezdaněné příjmy, osvobozené příjmy, daňové výdaje, paušální a prokázané výdaje, daňový bonus. Sankce za nepodané přiznání. Poukazování dvou procent (daně) na obecně prospěšnou činnost. Rubrika: Ako podnikat' : Daňové priznanie

Pavína Bulejčíková

Daňové priznanie 2005 (právnické osoby)

Trend, 2006, č. 8, s. 39-42

Změny v daňovém přiznání právnických osob v SR. Rozšíření pojmu obchodní majetek, změny ve vymezení finančního pronájmu (a související změna v odpisech), varianty zdanění kurzových rozdílů. Uplatnění pokuty v základu daně. Rozšíření daňových výdajů. Příspěvky na spoření pro zaměstnance. Nové druhy rezerv, pohledávky, odpisy. Odpočet daňové ztráty. Rubrika: Ako podnikat'

Alena Paulíčková

Daňové úniky a daňové raje jako osobitné finančno-právní problémy

Mezinárodní a srovnávací právní revue, 2005, roč. 5, č. 14, s. 25-37

Autorka se zabývá problematikou stínové ekonomiky a daňových úniků z pohledu finančního práva. Podává nejprve definici daňových úniků (legálních a nelegálních) a daňových rájů. Dále se zabývá otázkou daňové harmonizace v Evropské unii (prosazování evropských daňových reforem) a daňovými ráji na evropském kontinentě. Pozornost věnuje i postupům OECD proti škodlivým daňovým praktikám. Pozn. - Lit. Rubrika: Finanční právo v souvislostech potřeb národního státu a harmonizace práva EU

Petr Gola

Daňové zatížení a firmy v EU

Daně a finance, 2006, roč. 14, č. 2, s. 21-22

Stručný komentář k přehledu sazeb daně z příjmů právnických osob v EU v roce 2005. 1 tab. - Zprac. ze zahraničních pramenů.

Milan Tomíček

Dárky a vzorky s odpočtem : zákon o DPH

Ekonom, 2006, roč. 50, č. 8, s. 40-41

K možnosti uplatnit nad rámec zákona o DPH nárok na odpočet jak u všech dáreků v ceně do pěti set korun, tak u vzorků, bez ohledu na to, zda podléhají spotřební dani či nikoliv. Rozpor mezi ustanoveními českého zákona o DPH a ustanoveními Šesté směrnice. Oficiální stanovisko Ministerstva financí k daňovému režimu vzorků a dáreků přijaté na základě zasedání Koordinačního výboru MF a Komory daňových poradců.

Peter Birch Sorensen

Dual income taxation: why and how?

Duální zdanění příjmů: proč a jak?

FinanzArchiv, 2005, Vol. 61, No. 4, p. 559-586

Duální daň z příjmů je kombinací progresivního systému zdanění pracovních příjmů s nízkou jednotnou sazbou na kapitálové příjmy a korporační zisky. Uvedený příspěvek stručně seznamuje s dosavadními teoriemi duální daně a nabízí alternativní přístup ke zdanění podnikatelských zisků v podmínkách takového daňového systému. Zaměřuje se zejména na zdanění příjmů fyzických osob – podnikatelů (jediný vlastník a partnerství), u kterých příjem pochází jak z kapitálu, tak i z práce. 1 tab., 1 box, vzorce. Pozn. - Angl. res. - Lit. Rubrika: Fiscal policy in action

Tému připravil Branislav Sobinkovič

Dve percentá: charita aj biznis

Trend, 2006, č. 9, s. 22-26, 28-29

Daňová asignace a financování třetího sektoru v SR: k institutu dvou procent z daně z příjmů v SR, který umožňuje právnickým i fyzickým osobám přispět na veřejně prospěšné cíle. Postup při poukázání dvou procent nadacím, firmám atd. Podporované aktivity a projekty. Postoj MF k institutu. Modelový příklad zneužití institutu dvou procent. Tab., graf. Rubrika: Téma [T]: Dve percentá z dane, s. 22-29

Dan Anderberg

A dynamic model of the black economy

Dynamický model černé ekonomiky

FinanzArchiv, 2005, Vol. 61, No. 4, p. 447-461

Autor analyzuje tvrzení, že zvyšování daní je podnětem pro aktivity v tzv. stínové ekonomice (daňový únik). Předkládá jednoduchý rámec umožňující studovat dynamiku vztahů mezi daněmi a aktivitami stínové ekonomiky. Nejprve představuje konstrukci dynamického rovnovážného modelu, a dále zkoumá dvě jeho aplikace: jednak odpověď na trvalý a neočekávaný vzrůst míry zdanění, jednak zvažuje optimální daňovou politiku. 2 grafy, vzorce. Pozn. - Angl. res. - Lit.

Martin Bursík ; rozhovor vedla Jana Plamínková

Ekologická daňová reforma napravuje deformace trhu

Zpravodaj Ministerstva životního prostředí, 2006, roč. 16, č. 3, s. 1-4

Martin Bursík, jako spoluautor koncepce ekologické daňové reformy MŽP, odpovídá na otázky, které se týkají např. harmonogramu prací na reformě, cílů reformy, obav z výrazného zdražení energie, vlivu reformy na obnovitelné zdroje energie (OZE) apod.

Rainer Wernsmann, Allit Nippert

Gemeinschaftsrechtliche Vorgaben für die grenzüberschreitende Verlustberücksichtigung im Konzern : zugleich zur deutschen Organschaftsbesteuerung nach dem Urteil des EuGH in der Rs. Marks & Spencer

Právní normy Evropských společenství pro zohlednění zahraničních ztrát v koncernu : zároveň německé zdanění podniku s dceřinými jednotkami po rozsudku Evropského soudního dvora ve věci Marks & Spencer

Finanz-Rundschau, 20. Februar 2006, Jg. 88, Nr. 4, S. 153-163

Autoři se zaměřují na zahraniční daňové započtení ztrát v rámci koncernu. Podle právní úpravy zdanění podniků v řadě členských zemí EU není možný přenos ztrát podniku sídlícího v jiné zemi EU na domácí podnik téhož koncernu. Rozhodnutí Evropského soudního dvora ve věci Marks & Spencer ze 13.12.2005 toto považuje za neslučitelné se základními pravidly EU o svobodném usazování. Po rozboru rozhodnutí Evropského soudního dvora se též zvažují jeho důsledky pro německé zdanění koncernů. Pozn. - Něm. res. - Lit. Rubrika: Aufsätze [FR]

Swen O. Bäuml, Patrick Gageur

Die geplante Abgeltungssteuer auf Kapitaleinkünfte : Aktuelles Beratungs-Know-How und potenzielle Verfassungswidrigkeit

Připravovaná náhradní daň na kapitálové příjmy : aktuální otázky daňového poradenství a potenciální protiústavnost

Finanz-Rundschau, 5. März 2006, Jg. 88, Nr. 5, S. 213-218

Příspěvek se zaměřuje na výklad odborné daňové terminologie z oblasti syntetické daně a termínované daně ve formě náhradní daně na kapitálové příjmy. Cílem je poskytnout daňovým poradcům potřebný odborný základ pro profesionální poradenství. Dále předkládá některé sporné body k otázce připravovaného řízení o opravných prostředcích, jejichž zavedení by vyvolalo námítky o protiústavnosti. Pozn. - Něm. res. - Lit. Rubrika: Aufsätze [FR]

Johannes Urban

Die geplante Änderung der Besteuerung des Nutzungswerts von Kraftfahrzeugen

Plánované změny ve zdanění užitné hodnoty automobilu

Der Betrieb, 2006, Jg. 59, Heft 8, S. 408

Podle návrhu zákona o dani z příjmů v Německu (§ 6 odst. 1 č. 4 věta 2) má dojít k omezení možnosti zdanit soukromá vozidla paušální užitnou hodnotou - uplatňovat by se měla pouze v případě vozidel používaných k podnikovým (služebním) účelům z více jak 50 procent. Prezentace textu (vč. zdůvodnění vlády) a hodnocení návrhu. Kritické připomínky k nedostatkům; návrh zákona není považován za nástroj vhodný k zamezení neoprávněných daňových úspor. - Odkazy. Rubrika: Steuerrecht [B]

Jiří Večerník

Income taxes and benefits among Czech employees : changes since 1989 and a cross-national comparison

Zdanění příjmů a dávky u českých zaměstnanců : změny po roce 1989 a mezinárodní srovnání

Finance a úvěr, 2006, roč. 56, č. 1-2, s. 2-17

Autor analyzuje efekt vzájemného působení daně z příjmů a sociálních dávek na výši příjmů domácností zaměstnanců v České republice po roce 1989. Využívá databáze příjmů domácností zaměstnanců z výzkumů prováděných v letech 1988, 1996 a 2002. Zkoumá změny v přerzdělování, které nastaly ve sledovaném období, a zvažuje jejich příčiny. Závěrem uvádí mezinárodní srovnání

redistribučních toků v České republice a v dalších zemích OECD a Evropské unie. Pozornost věnuje též některým reformním návrhům z hlediska jejich redistribučního efektu. 12 tab. Pozn. - Angl. res. - Lit. Rubrika: Statě / Articles

Joep Swinkels

Intra-Community triangulation

Triangulace uvnitř Společenství

International VAT monitor, January/February 2006, Vol. 17, No. 1, p. 30-36

Po zrušení vnitřních hranic v Evropské unii jsou přeshraniční transakce ve zboží uvnitř EU mezi registrovanými společnostmi brány, jako kdyby zboží bylo vyváženo z členského státu původu a dováženo do členského státu určení. Nový režim DPH, který je založen na řadě nepsaných zásad, přináší nepříjemné dopady pro zprostředkovatelské dodavatele v trojstranných vnitřníkomunitárních transakcích. 3 schémata. - Odkazy. Rubrika: Articles [VAT]

Ivan Massin

Introduction of a general anti-VAT avoidance measure in Belgium

Zavedení všeobecného opatření proti úniku DPH v Belgii

International VAT monitor, January/February 2006, Vol. 17, No. 1, p. 37-40

Nehledě na nedávno oznámené zavedení "hodnoty stanovené volným trhem" ("open market value") jako minimální zdanitelné částky, pokud jde o transakce mezi spojenými stranami, Belgie učinila další krok na cestě k úplnému vymýcení jakékoliv formy úniku DPH ze strany osob povinných k dani: zavedla opatření, které je zbavuje svobody zvolit si cestu nejmenší daně ("least-taxed way"). V článku popis a důsledky nově zavedeného belgického opatření a shrnutí některých zásadních otázek, které se vynořily u podobných opatření, jež existovala více než deset let pro účely daně z důchodu a registrační poplatků. Jde o to, že boj proti úniku DPH má v členských státech a v Evropské komisi nejvyšší prioritu. - Odkazy. Rubrika: Articles [VAT]

Luca Cerioni

The introduction of comprehensive approaches to business taxation : at the root of competition and discrimination dilemmas or ... the long and winding road to solution? Part 1

Uvedení komplexních přístupů k podnikatelskému zdanění : u kořene dilematu konkurence a diskriminace aneb ... dlouhá a klikatá cesta k řešení? Část 1

European taxation, December 2005, Vol. 45, No. 12, p. 541-559

První část dvoudílného článku, který je autorovým příspěvkem do diskuse na téma, zda zavedení nebo nezavedení HST - "Home State Taxation" (zdanění v domácí zemi) a CCBT - "Common Consolidated Base Taxation" (společná konsolidovaná daňová základna) v Evropské unii by mělo být nějak limitováno, zda a případně do jaké míry by způsobilo nárůst problémů diskriminace a/nebo konkurence (soutěže) ve vztahu k podnikání.

Luca Cerioni

The introduction of comprehensive approaches to business taxation : at the root of competition and discrimination dilemmas or ... the long and winding road to a solution? Part 2

Uvedení komplexních přístupů k podnikatelskému zdanění : u kořene dilematu konkurence a diskriminace aneb ... dlouhá a klikatá cesta k řešení? Část 2

European taxation, January 2006, Vol. 46, No. 1, p. 13-27

Ve druhé a závěrečné části článku autor analyzuje další hypotézy týkající se HST - "Home State Taxation" (zdanění v domácí zemi, v místě sídla vedení firmy) a různé hypotézy týkající se zavedení CCBT - "Common Consolidated Base Taxation" (společná konsolidovaná daňová základna). Autor posuzuje teoretické a praktické problémy týkající se zavedení komplexních postupů při zdanění podnikání v Evropské unii. - Odkazy. Rubrika: Articles [ET]

Milan Skála, Jiří Nesrovnal

K 6. odpisové skupině zákona o daních z příjmů

Daně a právo v praxi, 2006, roč. 11, č. 2, s. 50-54

K výkladovým problémům, které se objevily v souvislosti se zavedením 6. odpisové skupiny do zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů. Autoři seznamují s návrhy na projednání, které byly předloženy v srpnu 2005 na jednání Koordinačního výboru. Za tyto návrhy jsou zařazena stanoviska Ministerstva financí k jednotlivým bodům a také vyjádření autorů (týká se stanovisek, ve kterých MF vyslovilo nesouhlas s názory předkladatelů). - Viz též čas. Účetnictví č. 2/2006, s. 51-57.

Donata Riedel

Kabinett will Steuer auf Biodiesel beschließen

Vláda chce zavést daň z bionafty

Handelsblatt, 15.3.2006, Nr. 53, S. 4

Návrh nového německého zákona o zdanění energií předpokládá zavedení daně pro bionaftu a rostlinné oleje, které budou využívány jako pohonná hmota; plánované sazby od 1.8.2006. Návrh je realizací směrnice EU o zdanění energií, která má zabránit "přetížení" jednotlivých pohonných hmot (již v roce 2001 rozhodl Evropský soudní dvůr, že Německo musí zdaňovat všechny pohonné hmoty, osvobození od daně platí pouze pro oleje využívané na výrobu energie). Rubrika: Wirtschaft und Politik [HB]

Eva Sedláková

Komentář k novele č. 545/2005 Sb., zákona o daních z příjmů - fyzické osoby. 3. část

Účetnictví, daně a právo v praxi fyzických a právnických osob, 2006, č. 3, s. 25-30

V této části příspěvku ke změnám, které se týkají zdanění spolupracujících osob a nezdanitelných částek (§§ 10, 13 a 15). Podrobněji o darech, penzijním připojištění se státním příspěvkem a o odpočtu členských příspěvků odborové organizaci. Rubrika: 12 - Daň z příjmů, s. 675-680

Eva Sedláková

Komentář k novele č. 545/2005 Sb., zákona o daních z příjmů - fyzické osoby. 4. část

Účetnictví, daně a právo v praxi fyzických a právnických osob, 2006, č. 4, s. 9-17

V této části příspěvku ke změnám, které se týkají např. snížení daně (§ 16), základu daně (§ 23) a členských příspěvků (§ 24). Tab. Rubrika: 12 - Daň z příjmů, s. 681-689

Christopher Gräb

Körperschaftsteuerstatistik 2001

Statistika korporační daně v roce 2001

Wirtschaft und Statistik, 2006, Nr. 1, S. 66-70

Příspěvek seznamuje s hlavními výsledky statistiky korporační daně za rok 2001 (daně z příjmů právnických osob) v Německu. Zahrnuje data z prohlášení o korporační dani 813 tis. podniků, které se dále statisticky zpracovávají (celkový vývoj příjmů z korporační daně a porovnání s předchozím obdobím, podniky podléhající neomezené korporační dani podle výše celkových příjmů, plátcí korporační daně podle odvětví atd.). 4 tab. Pozn. - Něm. res. - Lit. Rubrika: Textteil

Tomáš Kroluper, Luděk Hrubý, Tomáš Brabenec

Má vaše společnost správně nastavené transferové ceny?

Daně a finance, 2006, roč. 14, č. 1, s. 3-10

Objasnění pojmu "transferová cena", rychlý test správného nastavení transferových cen. Předcházení daňovým sporům v oblasti transferových cen (navrhovaná editační povinnost). Daňové spory v oblasti transferových cen. Zrcadlové úpravy základu daně. Problematika praktických stanovení transferových cen v oblasti tzv. management fees. Metody oceňování a stanovování transferových cen (zákon o oceňování majetku, metody stanovení transferové ceny z pohledu OECD). 2 schémata.

Malte Fischer

Mehr Mut

Více odvahy

WirtschaftsWoche, 2006, Nr. 8, S. 32

Proč plánované zvýšení DPH v Německu ohrožuje hospodářský růst? - Překlad viz Informace odborné knihovny MF č. 3/2006.

John Avery Jones, Philip Baker

The multiple amendment of bilateral double taxation conventions

Hromadná změna bilaterálních dohod o dvojím zdanění

Bulletin for international taxation, January 2006, Vol. 60, No. 1, p. 19-22

Vzorová daňová smlouva OECD o důchodu a kapitálu je v každém případě fenomenálním úspěchem, zdůrazňují autoři, ale s každou úspěšností přichází i hlavní problém: jak vylepšit znění, formulace, které se staly standardními v tolika bilaterálních daňových dohodách. Naléhavým problémem v mezinárodní daňové praxi je, jak vymyslet jednoduchý systém - konzistentní s bilaterální povahou existujících smluv a s ústavními tradicemi daných zemí - pro pozměňování formulací v bilaterálních smlouvách v krátkém čase. Článek nabízí několik možných řešení. - Odkazy. Rubrika: Tax treaty monitor

Samad Laghmouchi

Netherlands: issues arising under the decrees on the tax treatment of foreign (hybrid) entities

Nizozemsko: problémy vznikající na základě rozhodnutí o daňovém přístupu k zahraničním (hybridním) entitám

Bulletin for international taxation, February 2006, Vol. 60, No. 2, p. 81-90

Daňové následky volby entity v mezinárodní daňové struktuře se mohou podstatně různit. V článku je velmi podrobný rozbor této problematiky. - Odkazy. Rubrika: Articles [BfIT]

Hans Gunnar Fleischmann, Dirk Meyer-Scharenberg

Der neue § 15b EStG: der endgültige Tod der Steuersparmodelle

Nový § 15b zákona o dani z příjmů: definitivní zánik úsporných daňových modelů

Der Betrieb, 2006, Jg. 59, Heft 7, S. 353-355

Kritika zpětné účinnosti paragrafu 15b daně z příjmů v Německu, podle něhož smějí být ztráty ze všech forem fondů zúčtovány pouze s pozdějšími pozitivními zisky "z téhož zdroje příjmů" - tedy z téhož fondu. (Nebezpečný) dopad paragrafu 15b na stavební investice, zvláštní působení paragrafu na investice v rámci památkové péče. - Odkazy. Rubrika: Betriebswirtschaft [B]

Anne Risthaus

Neuregelung der Besteuerung von Kapitallebensversicherungen nach § 20 Abs. 1 Nr. 6 EStG : Klarstellungen der Finanzverwaltung durch das BMF-Schreiben vom 22.12.2005

Nová úprava zdanění kapitálového životního pojištění podle § 20 odst. 1 č. 6 zákona o dani z příjmů : vysvětlivky finanční správy v přípisu Spolkového ministerstva financí z 22.12.2005

Der Betrieb, 2006, Jg. 59, Heft 5, S. 232-242

V rámci německého "zákonu o zdanění příjmů ve stáří" byla zrušena výsada kapitálového životního pojištění (pro nové smlouvy); konkurenční paragrafy č. 20 a 22 zákona o dani z příjmů, zdanění rozdílných částek dle paragrafu 20 zákona o dani z příjmů. Tab., propočty. - Odkazy. - Znění přípisu Spolkového ministerstva financí z 22.12.2005 na s. 243-251 (Nová úprava zdanění výnosů pojištění podléhajících dani dle § 20 zákona o dani z příjmů v důsledku zákona o zdanění příjmů ve stáří). Rubrika: Steuerrecht [B]

Nikolaj Bjornholm, Anne Becker-Christensen

The new Danish tax consolidation regime

Nový dánský režim daňové konsolidace

European taxation, January 2006, Vol. 46, No. 1, p. 47-49

Popis nového dánského konsolidačního daňového režimu, se zvláštním důrazem na konsolidaci mandatorní daně místních entit. Rubrika: What's going on in... : Denmark

Gregor Zorman

The new Slovenian Corporate Income Tax Act 2005

Nový slovinský zákon o korporační dani z příjmu v roce 2005

European taxation, January 2006, Vol. 46, No. 1, p. 49-51

Popis některých nejdůležitějších aspektů nového slovinského zákona o dani z korporačního příjmu.

Rubrika: Articles [ET]

Christian Žmolík, Martin Gorčík

Novela zákona o daních z příjmů na rok 2006 - právnické osoby. 2. část - dokonč.

Účetnictví, daně a právo v praxi fyzických a právnických osob, 2006, č. 3, s. 13-23

K novým a zpřesňujícím ustanovením zákona č. 545/2005 Sb., která jsou zaměřena na oblast právnických osob. Ve druhé části příspěvku např. k úpravě zdanění cenných papírů a derivátů, k péči o zaměstnance, k daňové účinnosti vynaložených nákladů, k odpočtu daňové ztráty apod. Rubrika: 12 - Daň z příjmů, s. 663-673

Georg Seitz

Die persönliche Zurechnung von Erwerbenaufwendungen : Anmerkung zum Abzug von Aufwendungen im abgekürzten Vertragsweg nach der BFH-Entscheidung v. 15.11.2005 - IX R 25/03, FR 2006, 229

Připočtení osobních nákladů na výdělek : poznámka k odpočtu nákladů zkrácenou smluvní cestou podle rozhodnutí Spolkového finančního dvora z 15.11.2005 - IX R 25/03, FR 2006, 229

Finanz-Rundschau, 8. März 2006, Jg. 88, Nr. 5, S. 201-212

Příspěvek analyzuje současný stav problematiky odpočitatelnosti nákladů na výdělek v Německu. Zároveň se kriticky vypořádává s rozhodnutím Spolkového ústavního soudu z 15.11.2005 k otázce odpočitatelnosti nákladů zkrácenou smluvní cestou. Vysvětluje právní podklady pro zohlednění osobních nákladů na výdělečnou činnost, principy pro rozdělení daňové zátěže (objektive Nettoprinzip) aj. Pozn. - Něm. res. - Lit. Rubrika: Aufsätze [FR]

Jiří Nečas

Petrohradský paradox a rovná daň

Politická ekonomie, 2006, roč. 54, č. 1, s. 56-62

Na základě klasického Bernoulliho vysvětlení "petrohradského paradoxu" je analyzována vypovídací hodnota aritmetického průměru příjmů jako ukazatele životní úrovně, dále je pozornost zaměřena na dnes hojně používaný termín rovná daň. V závěru autor upozorňuje, že smyslem této úvahy není přinést konkrétní doporučení pro reformu přímých daní. Jen prostřednictvím poněkud netradičního pohledu ukázat, že problematika spravedlnosti a rovnosti není tak jednoduchá, jak někteří politici a jim sekundující novináři proklamují. 2 tab., vzorce. - Angl. abstrakt - Lit.

Fabiola Annacondia, Walter van der Corput

Practical information on European VAT

Praktické informace o evropské DPH

International VAT monitor, January/February 2006, Vol. 17, No. 1, green pages (11 p.)

Tradičně v prvním čísle časopisu daného roku je souhrnná informace o DPH ve většině evropských zemí (i mimo EU). Uvedeny jsou standardní a snížené sazby, různé prahy, struktura identifikačních čísel DPH, informace o úřadovnách DPH i o národních pravidlech. Tab. Rubrika: Articles [VAT]

Petr Horáček

Promlčení práva správce daně sdělit daňové penále

Právní rozhledy, 2006, roč. 14, č. 5, s. 175-180

K jednomu rozhodnutí Krajského soudu v Hradci Králové (z 31.8.2005), v němž byla posuzována otázka běhu promlčecí doby v souvislosti s vydáním platebního výměru, kterým sdělil správce daně daňovému dlužníkovi výši penále. Autor v úvodu předesílá, že se s uvedeným rozhodnutím neztotožňuje, dále pak seznamuje se skutkovým stavem a s právním hodnocením soudu. Podrobně se

věnuje problémovým okruhům rozsudku, pojednává o penále jako příslušenství daně, o charakteru penále sděleného platebním výměrem, o úkonech přerušujících běh promlčecí lhůty, o počátku běhu promlčecí lhůty apod.

Andrej Diky

Přiznání k dani silniční za rok 2005

Praktický poradce v daňových otázkách, 2006, č. 2

K novelizaci zákona o dani silniční v roce 2005 a k nejdůležitějším změnám a doplněním, které se týkají např. slevy na dani a daňového přiznání. Pokyny D-270 a D-241. Doplněno několika příklady a vyplněným vzorem přiznání k dani silniční za kalendářní rok 2005. Rubrika: 1 - Aktuální a praktické informace, s. 1-13

Günter Schneiders ... [et al.]

The role of leadership and human resources management in the modern tax administration : the 9th General Assembly of IOTA in summary

Úloha vedení a řízení lidských zdrojů v moderní daňové správě : 9. valné shromáždění IOTA v souhrnu

Tax tribune, 2005, issue 20 (2005/1), 26 p.

Nástin problematiky projednávané na 9. valném shromáždění IOTA, které se konalo v Krakově ve dnech 20.-22. června 2005. Představitelé daňových správ z různých zemí informují o organizačním zajišťování efektivní správy daní a o způsobu výchovy a řízení kádrů pro daňovou správu. Obsažný je zejména příspěvek o transformaci a podobě norské daňové správy a příspěvek o zvyšování kvalifikace uvnitř slovenské správy daní. Fot.

Katharina Kort

Romano Prodi will mit Reichensteuer punkten

Romano Prodi chce nasbírat body na zdanění bohatých

Handelsblatt, 13.3.2006, Nr. 51, S. 5

Předvolební argumenty italských politiků; zdanění bohatých (opětovné zavedení dědické daně u částek nad 500 000 EUR), úmysl zvýšit zdanění kapitálových výnosů z 12,5 na 20 procent. Graf. Rubrika: Wirtschaft und Politik [HB]

Pavel Kohout

Rovná daň z příjmů neskončí katastrofou

Hospodářské noviny, 28.3.2006, roč. 50, č. 62, s. 9

Autor reaguje na obavy laiků z propadu příjmů státního rozpočtu po snížení sazeb daní z příjmu na jednotnou sazbu 15 % a snaží se dokázat jejich neopodstatněnost. Uvádí zkušenosti se změnami daňových sazeb v USA a také v malé otevřené ekonomice, silně závislé na exportu (Island). Dochází k závěru, že v průběhu prvního roku po zavedení nových sazeb je nutno počítat s jistým propadem, v nejbližších letech však lze očekávat vyrovnání výpadku. Navíc zrychlí ekonomika a klesne nezaměstnanost. 3 grafy.

Katarína Dobešová

Snížení daní v roce 2006 - novela zákona o daních z příjmů : nová sleva na dani a jiné důležité změny ve zdaňování mezd

Práce a mzda, 2006, roč. 54, č. 2, s. 3-37

Obsáhlý komentář ke změnám ve zdaňování příjmů ze závislé činnosti a z funkčních požitků ve zdaňovacím období 2006. Podrobně ke snížení sazby daně pro zdaňování příjmů podle § 6 zákona, ke slevě na dani podle § 35ba zákona, ke změnám podmínek pro uplatnění nezdanitelných částí základu daně, ke snížení vypočtené daně o slevu na dani podle § 35ba a § 35c zákona, k novým povinnostem zaměstnance (lhůty pro uplatnění slevy na dani) apod. Doplněno četnými příklady. Tab. - K realizaci daňových slev, bonusů, daňového zvýhodnění apod. je v příloze tohoto čísla čas. uveden přehled nových tiskopisů MF.

Petr Vrána

Společné zdanění manželů v příkladech

Daňová a hospodářská kartotéka, 2006, roč. 14, č. 5, s. 21-24

Autor na deseti příkladech ilustruje správné postupy při společném zdanění manželů dle § 13a zákona o daních z příjmů. Za článkem je zařazeno upozornění na sdělení MF k postupu při uplatnění společného zdanění manželů. Rubrika: Daně, dávky, poplatky

Hans Pijl

State responsibility in taxation matters

Odpovědnost státu v daňových záležitostech

Bulletin for international taxation, January 2006, Vol. 60, No. 1, p. 38-51

Účelem článku je dát do správné souvislosti mezinárodní právní problém odpovědnosti státu v daňových záležitostech. Přehled dosud zakotvených pravidel o odpovědnosti státu. - Odkazy. Rubrika: Articles [BfIT]

Daniel Schönwitz

Sturm im Paradies

Bouře v ráji

WirtschaftsWoche, 2006, Nr. 6, S. 92-94

Od února letošního roku platí nový předpis o spolupráci úřadů v EU, což značně usnadní práci německé daňové policii. Němečtí daňoví pátrači mají možnost získávat informace téměř o všech podezřelých kontech a depozitech, takže ti, kteří kvůli avizovanému zdanění bohatých či přísnějšímu zdaňovacímu režimu akciových zisků apod. uvažovali o transferu svých peněz do zahraničí, budou muset přehodnotit plány. Zatím sice obdrží pátrači seznam kont a depozit jen v případě oficiálního trestního řízení, přesto se však už nedá spoléhat např. na tolik vychvalovanou anonymitu v Rakousku (přestože je zakotvena v ústavě). Podmínky dožádání informace byly v Německu upraveny již loni na jaře - ve prospěch pátračů. Hranice, kdy už je možné informace dožádat, je relativně nízká: stačí "nevyjasněný původ prostředků" nebo mnohaleté depozitum bez patřičné deklarace prodeje. Postoj vybraných zemí k informacím na základě dožádání. Diagr., tab. K tématu také příspěvek na s. 95. Rubrika: Geld + Börse : Steuerfahnder

Jiří Nesrovnal, Iveta Nesrovnalová

Štědrovečerně-silvestrovská novela zákona o daních z příjmů - hlavní novela účinná od 1.1.2006.

1. část

Daňový expert, 2006, roč. 2, č. 1, s. 2-15

V úvodu obsáhlého komentáře k novele ZDP se autoři kriticky vyjadřují k legislativnímu procesu v oblasti daně z příjmů (upozorňují především na množství novel i na chystané další návrhy změn). Dále se pak už věnují především oblasti daně z příjmů právnických osob a zaměřují se na některé vybrané změny, které se týkají majetku a základu daně.

Ine Lejeune, Bert Mesdom

Taxable amount in the case of credit card payments in the light of the new EU regulation

Zdanitelná částka v případě plateb kreditními kartami ve světle nového předpisu EU

International VAT monitor, January/February 2006, Vol. 17, No. 1, p. 23-29

Pro zajištění jednotnější aplikace Šesté směrnice členskými státy EU, Rada přijala v říjnu 2005 tzv. VAT implementing Regulation (Regulation (EC) 1777/2005). Jeho ustanovení se opírají o směrnice přijaté v minulosti Výborem pro DPH k interpretaci jedenácti článků Šesté směrnice. V tomto příspěvku se autoři zaměřují na to, co by mohlo být nejkontroverznější částí Nařízení o implementaci DPH. - Odkazy. Rubrika: Articles [VAT]

Catherine Bobbett, John Avery Jones

The treaty definition of royalties

Definice licenčních poplatků podle Vzorové daňové smlouvy OECD

Bulletin for international taxation, January 2006, Vol. 60, No. 1, p. 23-28

Informace o závěrech diskuse ze společného semináře IFA/OECD na kongresu IFA v roce 2005 v Buenos Aires k definici licenčních poplatků. Řešily se otázky, týkající se aplikace definice na platby za různé druhy nepostižitelného vlastnictví na základě čtyř případových studií. - Odkazy. Rubrika: Tax treaty monitor

Andrea Gebauer, Chang Woon Nam, Rüdiger Parsche

VAT evasion and its consequence for macroeconomic clearing in the EU

Daňový únik u DPH a jeho důsledky pro makroekonomické vyrovnání v EU

FinanzArchiv, 2005, Vol. 61, No. 4, p. 462-487

Přechod od principu místa určení na princip země původu při výběru DPH povede ke změnám v příjmech z této daně v zemích EU a bude vyžadovat mechanismus vyrovnávající takovouto nerovnováhu. Uvedená studie zkoumá závažnost úniku DPH na základě kvantifikace ročních částek hypotetických příjmů z DPH založených na údajích v národních účtech. Poměr mezi hypotetickými a skutečně vybranými příjmy vyjadřuje míru realizovaného výběru daně a rozsah úniku DPH. Zabývá se též otázkou mezinárodního vyrovnání, které by se mělo uskutečnit mezi zeměmi EU. 7 tab., vzorce. Pozn. - Angl. res. - Lit.

Heinrich List

Das Verhältnis von Strafverfahren und Besteuerungsverfahren (§ 393 AO) in verfassungsrechtlicher Sicht

Vztah trestního a daňového řízení (§ 393 Poplatkového řádu) z pohledu ústavního práva

Der Betrieb, 2006, Jg. 59, Heft 9, S. 469-473

Vztah trestního a daňového řízení je v Německu upraven § 393 Poplatkového řádu. Tento vztah však je z pohledu ústavního práva považován za konfliktní, protože je daňovým právem stanovena povinnost sdělovat i okolnosti týkající se trestního (daňového) řízení, čímž je porušen zákaz sebenañčení - resp. právo na ochranu osobnosti. Princip právního státu a jeho porušení. - Odkazy. Rubrika: Steuerrecht [B]

Tina Schumann, Andreas Kempf

Vororganschaftliche Mehr-/Minderabführungen: Definitionsversuch und Analyse der Rechtsfolgen

Vyšší nebo nižší odvody docílené v dceřiné firmě před koncernovou strukturou: pokus o definování a analýza právních důsledků

Finanz-Rundschau, 5. März 2006, Jg. 88, Nr. 5, S. 219-224

Autoři se zaměřují na definování pojmů souvisejících s odvodem dodatečných zisků dceřiných podniků mateřskému podniku, které byly docíleny v době před vznikem koncernové struktury. Zdanění těchto odvodů bylo právně projednáno Spolkovým finančním soudem, který ve svém rozsudku z 18.12.2002 rozhodl, že nejde o další výplaty dividend akcionářů, nýbrž o odvody zisku, aniž poskytl přesnější definování důležitých pojmů ("vororganschaftlich, Mehr- bzw. Minderabführungen). Pozn. - Něm. res. - Lit. Rubrika: Aufsätze [FR]

Klaus D. Hahne, Rolfjosef Hamacher

Vorsteueraufteilung bei Kreditinstituten: das BMF-Schreiben zum "neuen Bankenschlüssel" : Zweifelfragen und Gestaltungsspielräume für die Besteuerungspraxis

Rozdělení daně na vstupu u úvěrových institucí: přípis Spolkového ministerstva financí k "novému bankovnímu klíči" : sporné otázky a možnosti úpravy pro daňovou praxi

Umsatzsteuer-Rundschau, 5. März 2006, Jg. 55, Nr. 3, S. 129-141

Příspěvek se zaměřuje na rozbor přípisu Spolkového ministerstva financí z 12.4.2005, v němž byly banky seznámeny s přístupem finanční správy k metodice výpočtu odpočitatelné daně na vstupu pro různé obchodní aktivity bank, a to pomocí rozdělovacího klíče ve smyslu § 15 odst. 4 zákona o dani

z obratu. Vysvětluje koncepci této správní úpravy, možnosti úpravy i otázky realizace uvedeného přípisu v daňové praxi. Teoretické závěry jsou doplněny četnými příklady z praxe. 1 schéma. Pozn. - Něm. res. - Lit. Rubrika: Aufsätze

Petr Panchártek, Pavel Bergmann

Vybrané otázky zastupování daňového subjektu v daňovém řízení

Daně a finance, 2006, roč. 14, č. 1, s. 10-18

Problematika zastoupení daňového subjektu daňovým poradcem. Substituční zastoupení daňového subjektu (definice a pověření pracovníka; věcná, osobní, místní a časová působnost pověření; doručování písemností). Doplněno vzory plných mocí.

Miroslav Štrkolec

Vybrané právní aspekty zdaňovania elektronického obchodu v právnom prostredí Slovenskej republiky

Mezinárodní a srovnávací právní revue, 2005, roč. 5, č. 14, s. 53-63

Příspěvek analyzuje daňové aspekty elektronického obchodování z pohledu aktuální právní úpravy na Slovensku. Upozorňuje nejprve na nejdůležitější obecné principy daňové politiky Evropské unie a na její předpisy upravující oblast elektronického podnikání. Dále se zabývá slovenským zákonem č. 22/2004 Z.z. o elektronickom obchode, který vstoupil na Slovensku v platnost 1. února 2004 a upravuje vztahy mezi poskytovateli služeb informační společnosti a jejich příjemci, dohled nad dodržováním zákona a mezinárodní spolupráci v elektronickém obchodě. Pozn. - Lit. Rubrika: Finanční právo v souvislostech potřeb národního státu a harmonizace práva EU

Lubomír Grůň

Z historie zdanění a daní. [7. část]

Daně a finance, 2006, roč. 14, č. 2, s. 22-24

Pokračování z čas. Daně č. 9-10/2005. Tato část je věnována začátku novověku, resp. událostem ve Francii (Velká francouzská revoluce) - z daňového hlediska. - Lit.

komentář připravili Petr Neškrábal a Tomáš Klíma

Zákon o daních z příjmů 2006 : úplné znění zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, jak vyplývá z pozdějších změn a doplnění, s úvodním komentářem. 1. část, §§ 1-31

Ekonom, 2006, roč. 50, č. 8, střed. příl. (s. 1-40)

V úvodu ke změnám, které přináší novela zákona o daních z příjmů (např. snížení sazeb u daně z příjmů fyzických osob, uplatnění odpočtů, rozšíření možnosti využití paušální daně, osvobození příjmů z dividend u právnických osob aj.). Následuje úplné znění zákona (§§ 1-31); změny, které jsou účinné od ledna 2006, jsou vtištěny tučně.

komentář připravili Petr Neškrábal a Tomáš Klíma

Zákon o daních z příjmů 2006 : úplné znění zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, jak vyplývá z pozdějších změn a doplnění, s úvodním komentářem. 2. část, §§ 32-42

Ekonom, 2006, roč. 50, č. 9, střed. příl. (s. 41-72)

Dokončení úplného znění zákona (§§ 32-42).

Tigran Mkrtchyan

Závislý, nebo nezávislý zástupce? : definice stálé provozovny

Ekonom, 2006, roč. 50, č. 10, s. 44-46

K rozšíření definice stálé provozovny v zákoně o daních z příjmů a k možným závažným daňovým dopadům pro zahraniční firmy. Podrobněji k definici stálé provozovny ve smlouvách o zamezení dvojího zdanění a k nezávislosti zástupce. 2 schémata.

František Púry

Zkrácení daně jako trestný čin. 2. část

Daňový expert, 2006, roč. 2, č. 1, s. 27-31

V této části příspěvku k otázce, kdo může být pachatelem trestného činu zkrácení daně, poplatku a podobné povinné platby, zda a za jakých podmínek může zaniknout trestnost tohoto činu v důsledku účinné lítosti a jaké jsou souvislosti mezi zkrácením daně jako trestným činem a tzv. optimalizací daňové zátěže.

Daňové a účetní poradenství

č. 11-12/2006

DPH u cestovního ruchu. Přehledy pro sociálku nejpozději v květnu. Daňoví výběrčí, aneb jak správně zaplatit. Omezení plateb v hotovosti. Den platby. Provoz vlastního stravovacího zařízení.

č. 13-14/2006

DPH u cestovního ruchu [Pokrač.]. Důležité osobní překážky v práci. Mezinárodní spolupráce v oblasti DPH. Stravování [Změna vyhlášky MF].

Daňový TIP

č. 6/2006

Příjmy společníků, jednatelů, zástupců a členů statutárních orgánů obchodních společností a družstev a jejich zdanění. DPH – neuplatněný odpočet. Bezplatné stravování zaměstnance na služební cestě. Dodání zboží na základě komisionářské smlouvy. Vystavení dobropisu.

č. 7/2006

Novela ZDP – výběr z novinek pro podnikající fyzické osoby. Daň z příjmů právnických osob po novele ZDP. Daňově uznatelné výdaje/náklady – novinky od začátku roku 2006. Zákon o rezervách – novinky pro rok 2006. Posouzení příležitostné a vedlejší činnosti. Náhrada v ceně jízdného hromadným dopravním prostředkem dálkové přepravy. Povinnost občanského sdružení mít zaměstnance. Daňové výdaje u sdružení bez právní subjektivity. Prodej automobilu zaměstnanci.

Daně a účetnictví bez chyb, pokut a penále

(výběr z obsahu)

č. 4/2006

Daně z příjmů – novela zákona. Ochrana zaměstnanců při platební neschopnosti zaměstnavatele. Nájemné a technické zhodnocení u finančního leasingu osobního automobilu. Příjmy z cenných papírů – zdaňování. Nájem z hlediska daně z příjmů. Otázky z praxe k dani z příjmů. Prodej zboží za ceny bez DPH. Vrácení daně osobám se zdravotním postižením. Dovoz zboží a uplatňování DPH. Otázky z praxe k DPH.

Družstevnictví

Tomáš Dvořák

Rozdělení družstva

Právní rozhledy, 2006, roč. 14, č. 4, s. 123-131

K problematice rozdělení družstva. Základní otázky (způsoby a jednotlivé druhy rozdělení). Příprava rozdělení a proces schvalování rozdělení. Zápis rozdělení do obchodního rejstříku. Ochrana členů, věřitelů a dlužníků, vlastníků dluhopisů. Odpovědnost za škodu vzniklou při realizaci rozdělení.

Ekonomické vědy. Ekonomie

Jan Kovanda

Analýza materiálových toků a oddělení křivek zátěže životního prostředí a ekonomického výkonu

Statistika, 2006, roč. 43, č. 1, s. 44-52

K analýze materiálových toků na makroekonomické úrovni (Economy-wide material flow analysis - MFA). Oddělení křivek zátěže životního prostředí a ekonomického výkonu. Využití indikátorů materiálových toků pro vyjádření oddělení křivek zátěže životního prostředí a ekonomického výkonu. 2 grafy, 1 tab. - Angl. abstrakt - 14 lit.

Dorit Hess, Olaf Storbeck

Institute verdoppeln ihre Forschungsleistung Výzkumné instituce zdvojnásobily produktivitu

Handelsblatt, 20.2.2006, Nr. 36, S. 9

Kvantitativní pohled na výkony německých výzkumných institucí zaměřených na ekonomiku; DIW, IWH, Ifo-Institut, ZEW. - Výsledky studie zaměřené na období let 1997-2005. Tab., graf. Rubrika: Wirtschaft und Politik [HB] : Wissenschaft & Debatte

Miloš Pick

Modernizace, nebo privatizace sociálního státu?

Listy, 2006, roč. 36, č. 1, s. 37-41

K problematice hledání východisek ze soudobé krize modelu evropského sociálního státu, který vznikl po druhé světové válce. Podrobněji ke znalostně-sociálnímu modelu a k zadržovacímu modelu.

Benjamin Friedman ; [prepared by] Ina Kota

Morality in a material world?

Morálka v materiálním světě?

IMF Survey, 2006, vol. 35, no. 5, p. 76-77

Shrnutí diskuse o souvislostech morálky a hospodářského růstu. Základ k diskusi položila kniha profesora Harvardské univerzity B. Friedmana The Moral Consequences of Economic Growth. Autor v ní uvádí, že materialismus a morálka nejsou v rozporu a že hospodářský růst může mít pozitivní morální důsledky.

Jörg Guido Hülsmann

The political economy of moral hazard

Řízení subjektivního rizika

Politická ekonomie, 2006, roč. 54, č. 1, s. 35-47

Příspěvek se zaměřuje na problematiku řízení subjektivních rizik v tržní ekonomice. Nejprve uvádí tradiční "informační" teorii (teorii asymetrických informací) o příčinách a důsledcích subjektivních rizik při ekonomických aktivitách. Dále nabízí alternativní přístup a rozebírá subjektivní riziko v podmínkách volného trhu a v podmínkách státního intervencionismu a dokládá, že subjektivní rizika mohou být důsledkem tohoto intervencionismu, a to i v případě absence asymetrických informací. Pozn. - Angl. res. - Lit. Rubrika: Stati/Articles

Malte Fischer

Thema mit Variationen

Téma s variacemi

WirtschaftsWoche, 2006, Nr. 7, S. 30-31, 33-34

K nové generaci ekonomického výzkumu v Německu; charakteristika a změny v zaměření ve výzkumu ekonomiky, Axel Ockenfels, Jens Weidemann. Krátce k výzkumným institucím v USA,

Velké Británii, Francii, Japonsku a v Belgii a k významu jejich poradenství pro politiku. - Rozhovor s A. Ockenfelsem na s. 36-37. Rubrika: Politik + Weltwirtschaft : Wirtschaftsforscher

Finance. Bankovníctví. Měnový systém

After the flood : monetary policy in Japan

Po povodni : měnová politika v Japonsku

The Economist, March 11th 2006, vol. 378, no. 8468, p. 65-66

Japonská centrální banka končí s mimořádně volnou měnovou politikou, kterou začala provádět před pěti lety, kdy zaplavila bankovní systém volnými penězi. Vzhledem ke stále přesvědčivějším známkám hospodářského oživení se může vrátit k "normálnější" měnové politice. Graf. Rubrika: Finance and economics

John Gapper

An art lesson for stock exchanges

Lekce výtvarné výchovy pro burzy

Financial Times, 13.3.2006, no. 36020, p. 11

Burzy i aukční domy mají prospěch z globalizace, která zvětšuje nejenom bohatství, ale i rychlost, s níž majetek cirkuluje. V článku se rozebírá, jak se zejména americké burzy mohou učit od aukčních domů, například ve vytlačování konkurence.

Bankless banking : person-to-person finance

Bankovní služby bez bank : finance z ručky do ručky

The Economist, February 25th 2006, vol. 378, no. 8466, p. 71

Věk internetu měl znamenat těžké časy pro zprostředkovatele. Retailových bankéřů, kteří slouží jako zprostředkovatelé mezi dlužníky a věřiteli, se to však překvapivě nedotklo. V článku je uvedena americká firma Prosper a britská Zopa, které na svých webových stránkách dávají dohromady lidi potřebující malé půjčky s těmi, kdo mají peníze navíc. Finanční transakce jsou údajně výhodné pro obě strany. V článku se rozebírají uplatňované postupy a možná slabá místa. Rubrika: Finance and economics

Bernanke ponders his course : central banking

Bernanke zvažuje svůj kurz : centrální bankovníctví

The Economist, March 25th 2006, vol. 378, no. 8470, p. 71-72

Otázka dalšího vývoje měnové politiky v USA v souvislosti se zasedáním FOMC (Federal Open Market Committee), který rozhoduje o výši úrokových sazeb stanovovaných centrální bankou. Složení výboru. Protichůdné signály od americké ekonomiky. Graf. Rubrika: Finance and economics : Central banking

Ivan Mortimer-Schutts and Robert Litan

Blessing of Britain vital to European exchange watchdog

Britské požehnání má zásadní význam pro regulátora evropských burz

Financial Times, 23.3.2006, no. 36029, p. 11

Plánovaná fúze mezi Euronext a Deutsche Börse, otázka jednotného regulačního rámce pro celoevropský finanční trh, dosavadní tři centra finančních obchodů v Evropě, dilema pro Británii: otevřený dynamický trh versus ekonomický patriotismus "malé Evropy".

Martin Dickson

Capital gain: how London is thriving as it takes on the global competition

Kapitálový zisk: jak Londýn prosperuje ze soupeření s globální konkurencí

Financial Times, 27.3.2006, no. 36032, p. 11

Příčiny současného rozmachu londýnské City; Londýn jako hlavní evropské finanční centrum a magnet pro kapitál a talenty z celého světa; Londýnská burza; 20 let od deregulace finančních služeb

v Británii; význam Financial Services Authority; silná, ale uměřená regulace plus ochrana investorů; chyby konkurentů. Tab., diagr.

Martin Pecka

Centrální banky zasahují bez pravidel : intervence na devizovém trhu

Hospodářské noviny, 27.3.2006, roč. 50, č. 61, s. 25

Autor v úvodu stručné analýzy konstatuje, že centrální banky vyspělých států stále odmítají přenechat určování měnových kurzů devizovým trhům a významně do jejich vývoje zasahují prostřednictvím devizových intervencí (nákup nebo naopak prodej domácí měny za cizí měnu na devizovém trhu). Dále uvádí hlavní motivy, které vedou centrální banky k provádění intervencí, a seznamuje se dvěma klíčovými intervenčními zásahy - Plaza Agreement a Louvre Accord. Intervence České národní banky.

Crossing the pond : stock exchanges

Jak se dostat přes velkou louži : burzy

The Economist, March 18th 2006, vol. 378, no. 8469, p. 69-70

Nabídka americké burzy Nasdaq na "nepřátelské převzetí" Londýnské burzy vyvolala řadu spekulací o dalších možných spojeních mezi burzami. Rozebírá se i otázka regulace a mezinárodní spolupráce mezi regulačními orgány. K problematice viz i článek na s. 14-16 pod názvem Coming together: stock exchanges. Graf. Rubrika: Finance and economics

Viktor Kotlán

"Českolipská kritéria" pro euro

Hospodářské noviny, 6.3.2006, roč. 50, č. 46, s. 9

Diskusní příspěvek k zavedení eura v České republice. Autor reaguje na volání prezidenta Klause po ustanovení národních ("českolipských") kritérií připravenosti na přijetí eura a konstatuje, že už leží na stole. A jsou dvojí - vlády a centrální banky. V dalším textu pak hovoří o roli centrální banky při rozhodování o euru a o variantě, kdy ČNB dojde k závěru, že česká měna není zralá na vstup do ERM II. V závěru o možnosti, jak se vyhnout případné politizaci ČNB.

Lubomír Grůň

Devizový zákon po deseti letech (a co mu předcházelo)

Právník, 2006, roč. 145, č. 3, s. 313-333

Devizově právní vztahy, charakteristika dosavadního vývoje devizového práva v našich podmínkách, devizové hospodářství, devizový zákon z roku 1995 a otázka směnitelnosti měny, charakteristické rysy devizového zákona z roku 1995 (č. 219/1995 Sb.), vývoj po roce 1995 (výčet novelizací devizového zákona). - Angl. res.

Stanislava Janáčková, Kamil Janáček

Držme se faktů : zavedení eura

Euro, 2006, č. 13, s. 62

V rámci diskuse o zavedení eura v ČR autoři reagují na článek poradce ministra financí O. Dědka Příliš mnoho konstrukcí (Euro č. 11/2006), který byl odpovědí na jejich příspěvek Není kam spěchat (Euro č. 9/2006). Odmítají "nevěrohodnou a vykonstruovanou argumentaci" svého příspěvku a dokládají oprávněnost svého závěru, že eurozóna zatím nepřinesla nárůst prosperity a mezi jejími členy lze pozorovat značné rozdíly v tempech růstu. Zabývají se též tvrzením O. Dědka, že rozdíly v mírách růstu a inflace jsou vlastně přizpůsobovacím mechanismem. Rubrika: Hyde park

Nicholas Ridley

Financial enmeshment - banking systems in Western, and Central and South-Eastern Europe : the interacting factors of anti-money laundering, the rigours of transitional economy, and the underground illicit economy

Finanční síť - bankovní systémy v západní, střední a jihovýchodní Evropě : vzájemné působení opatření proti praní peněz, problémů transformace a nezákonné ekonomiky

Journal of money laundering control, 2006, vol. 9, no. 1, p. 89-98

Analýza a srovnání bankovních systémů v západní a střední a jihovýchodní Evropě se zaměřením na interaktivní faktory boje s praním peněz, transformace hospodářství a černé ekonomiky. Upozornění na rozdílnou roli centrální banky koncem 90. let v těchto regionech.

Frank M. Drost

Finanzaufsicht wird benotet

Známkování práce finančního dozoru

Handelsblatt, 16.3.2006, Nr. 54, S. 24

V roce 2002 rozhodla německá vláda o sloučení jednotlivých institucí dozoru v rámci finančního trhu do jediného úřadu - Bafin. Nyní má být z iniciativy vlády Bafin prověřen, protože v uplynulých letech kritizovali účastníci finančního trhu jeho kontrolní praxi. Plánovaná anketa mezi bankami, spořitelny ap. by měla pomoci osvětlit, kdy už kontroly nepřispívají k funkčnosti finančního systému a znamenají pro banky pouze zvýšení zátěže, jako je tomu např. v případě zvláštních kontrol. Rubrika: Finanzzeitung

Growing pains : hedge funds

Rostoucí nesnáze : zajištěné fondy

The Economist, March 4th 2006, vol. 378, no. 8467, p. 63-65

Tlaky, kterým čelí hedgeové fondy, očekávané roční výnosy, institucionální investoři, dohled a regulace. Příklady z USA a Británie. Doplněno malým slovníčkem terminologie. Diag. Rubrika: Special report [Ec]

Headwinds : American banks

Příznivý vítr : americké banky

The Economist, March 11th 2006, vol. 378, no. 8468, p. 69

Několik tučných let amerických bank a jejich příčiny; možný dopad současného růstu úrokových sazeb na ziskovost bank. Grafy. Rubrika: Finance and economics

Henryk Gurgul, Pawel Majdosz, Roland Mestel

Implications of dividend announcements for stock prices and trading volume of DAX companies

Dopady oznamování dividend na ceny akcií a objem obchodu podniků v systému DAX

Finance a úvěr, 2006, roč. 56, č. 1-2, s. 58-68

Příspěvek analyzuje tržní reakce na zveřejňování výše dividend korporací na německém akciovém trhu. Seznamuje s výsledky předchozích studií daného tématu, s metodologií zjišťování neobvyklých zisků a objemů obchodování. Dále s využitím databáze německého akciového trhu (30 podniků kotovaných na německé burze, DAX, v dubnu 2004) zjišťuje reakce burzy a předkládá empirické výsledky. 2 tab., 1 graf, vzorce, příl. Pozn. - Angl. res. - Lit. Rubrika: Krátké články / Short papers

The Issing link : central banking

Issingova vazba : centrální bankovníctví

The Economist, March 25th 2006, vol. 378, no. 8470, p. 72-73

V souvislosti s odchodem hlavního ekonoma Evropské centrální banky Otmara Issinga do důchodu se rozebírá otázka sledování peněžní zásoby centrální bankou (Issing byl architektem strategie měnové politiky ECB). Zatímco evropští ekonomové považují sledování růstu množství peněz za důležité, americká centrální banka přestala zveřejňovat agregát M3, protože podle ní neposkytuje žádné užitečné informace. Issing nicméně považoval měnový pilíř strategie ECB za obranu proti bublinám z cen aktiv, které jsou vždy provázeny přemírou peněz. Graf. Rubrika: Finance and economics : Central banking

Caspar Dohmen, Jan Keuchel

Das Kartell der Kassierer

Kartel pokladníků

Handelsblatt, 7.3.2006, Nr. 47, S. 12

Případ Heros v Německu; k aféře firmy Heros Transport GmbH zaměřené na přepravu peněz (např. tržeb obchodních domů). Princip podvodu. Nečinnost bank i přes jednoznačné známky praní peněz, selhání Bafin (Úřad dozoru). Dolnosaský rozpočet, resp. zdejší daňové poplatníky přišla "činnost" firmy Heros na cca 20 mil. EUR. Rubrika: Report [HB]

Pavel Páral

Každý přece ví, kdo je Nomura : verdikt arbitru

Euro, 2006, č. 13, s. 40-42

Příspěvek rozebírá důvody, proč se české straně nepodařilo vyhrát spor s Nomurou při londýnské arbitráži, přičemž předkládá názory předního odborníka na mezinárodní právo a častého účastníka arbitrážních řízení Vladimíra Balaše. Ukazuje, že zásadním důvodem, proč rozhodci rozhodli ve prospěch Nomury, byla diskriminace, a zvažuje naději na změnu verdiktu v protiarbitráži, která začala v Paříži (podle sídla příslušného rozhodčího soudu je nazývána curyšská). K problematice arbitráže s Nomurou se vyjadřuje i následující článek autorů Pavla Párala a Vladimíra Piskáčka nazvaný Smír v trezoru (Euro č. 13, s. 44-45). Informuje o dohodě mezi Nomurou a Českou republikou připravené týmem někdejšího ministra financí Jiřího Rusnoka v červenci roku 2002 (tzv. Nulová varianta). Rubrika: Události : Obchodní spor

Roman Hušek, Tomáš Formánek

Konvergence české ekonomiky k eurozóně a odhad nákladů přijetí eura v ČR

Statistika, 2006, roč. 43, č. 1, s. 1-15

Cílem této práce je modelově zhodnotit připravenost české ekonomiky na vstup do eurozóny a odhadnout možné dopady přijetí eura. Analýza je provedena především z pohledu Mundellovy teorie optimální měnové oblasti a s využitím Bayoumiho metodiky. 7 tab., 1 graf, vzorce. - Angl. abstrakt - 22 lit.

Jiří Weigl

Kruh se uzavírá : bankovníctví

Euro, 2006, č. 13, s. 64-65

V souvislosti s prohranou londýnskou arbitráží českého státu s Nomurou se autor vrací k problémům bankovního sektoru v České republice v 90. letech a k privatizaci bank. Upozorňuje na skutečnosti, které znemožnily cestu postupné a spontánní stabilizace finančního sektoru, přičemž hlavní kritiku zaměřuje na fakt, že stát při privatizaci bank přistoupil na princip prodeje minulých ztrát, nikoli budoucích výnosů, jak je všude obvyklé. Rubrika: Hyde park

Pavel Páral

Mrtvý lev zařval : arbitráž s Nomurou

Euro, 2006, č. 12, s. 28-32

V souvislosti s ohlášenou prohrou České republiky v arbitráži s Nomurou článek rekapituluje průběh kauzy, zvažuje důvody úspěchu Nomury a upozorňuje na chyby, kterých se vláda při celkové sanaci bankovního sektoru dopustila. Součástí příspěvku je i vložený box seznamující s londýnskými arbitry. Rubrika: Hlavní téma

Michal Skořepa

Nečekejme šok : zavedení eura

Euro, 2006, č. 9, s. 62-63

V rámci debat o načasování vstupu ČR do eurozóny se autor zaměřuje na obavy ze záplavy vysokých cen, které by jednotná měna přinesla. Dokládá, že před vysokými zahraničními cenami nás ochraňují i jiné mechanismy a že odkladem zavedení eura o několik let pravděpodobně mnoho nezískáme. Rubrika: Hyde park

Stanislava Janáčková, Kamil Janáček

Není kam spěchat : zavedení eura

Euro, 2006, č. 9, s. 60-61

Autoři zvažují, zda by nebylo dobré znovu přehodnotit připravovaný vstup České republiky do eurozóny v roce 2010. Výhodnost zavedení eura v ČR rozebírají na základě hospodářských výsledků eurozóny (vykazovaného zpomalení růstu eurozóny, divergence v mírách inflace, fiskálních problémů aj.). Rubrika: Hyde park

A new model for Europe? : cash management debate

Nový model pro Evropu? : diskuse o řízení peněz

Euromoney, January 2006, Vol. 37, No. 441, p. 186-193

Evropa má možná jednu měnu, ale stále ještě mnoho platebních systémů. Jaký bude dopad SEPA (Single euro payment area - Jednotná eurová platební oblast) na banky a jejich klienty? Co je podstatou SEPA a jaký je její cíl. Jaké jsou již existující iniciativy, které mají napomoci k odstranění rozdílů mezi domácími a zahraničními platbami v zemích eura, jaké příležitosti existují v rozvíjející se Evropě, jakých výsledků má být dosaženo v roce 2008, 2010 a konečně v roce 2013 - to vše posuzují přední profesionálové v oblasti peněžního řízení. Diskuse nad zmatky a nejasnostmi okolo standardizace a uvedení všech faktorů pro a proti. Fot.

Adam Geršl

Political pressure on central banks: the case of the Czech National Bank

Politický tlak na centrální banky: příklad České národní banky

Finance a úvěr, 2006, roč. 56, č. 1-2, s. 18-39

Autor se zaměřuje na zkoumání nezávislosti národní centrální banky, která tvoří základ bankovního rámce v Evropské unii. Na příkladu České národní banky v letech 1997-2005 sleduje, zda mohla provádět svoji měnovou politiku nezávisle, či zda byla ovlivněna politickým tlakem. Představuje též metodologii, pomocí které se měří tento politický tlak (T. Havrilesky). 8 tab., 6 grafů. Pozn. - Angl. res. - Lit. Rubrika: Statě / Articles

Stanislava Černá

Preferenční akcie ve francouzské právní úpravě

Právní rozhledy, 2006, roč. 14, č. 4, s. 131-135

Ke změně úpravy prioritních akcií a dalších cenných papírů vydávaných akciovou společností. Historický exkurz (vydávat prioritní akcie bylo ve Francii umožněno již v roce 1903). Současná francouzská úprava preferenčních akcií (konstrukce akcií, majetková preferenční práva, preferenční práva v rámci skupiny společností apod.).

Progress, of a sort : fund management in Europe

Určitý pokrok : řízení fondů v Evropě

The Economist, March 11th 2006, vol. 378, no. 8468, p.68

Lucembursko je nyní největším střediskem EU pro správu retailových fondů. Rychlý růst vykazuje i Dublin a společně tato dvě střediska představují 35,8 % majetku UCITS neboli vzájemných fondů. Růst mezinárodních center je známkou toho, že řízení fondů je blíž k jednotnému trhu než zbývající část evropského finančního sektoru. Přesto však i tento trh zůstává roztržštěný. Diagr. Rubrika: Finance and economics

R. Barry Johnston and Ian Carrington

Protecting the financial system from abuse : challenges to banks in implementing AML/CFT standards

Ochrana finančního systému před zneužitím : problémy bank s plněním standardů AML/CFT

Journal of money laundering control, 2006, vol. 9, no. 1, p. 48-61

Příspěvek do diskuse o přínosech a nevýhodách plnění mezinárodních standardů boje s praním špinavých peněz a financováním terorismu (AML/CFT). Mění se regulační rámec, vyšší tlak na banky. Riziko rozbití legitimních obchodních spojení. - Lit.

Oldřich Dědek

Příliš mnoho konstrukcí : měnová politika

Euro, 2006, č. 11, s. 66-67

Autor reaguje na článek Není kam spěchat (S. a J. Janáčkovi, Euro č. 9/2006), který podle něj zpochybňuje důvěryhodnost plánu vlády ČR na zavedení eura v roce 2010. Ukazuje slabiny argumentace autorů výše uvedeného článku, zejména pokud jde o rozbor nízkého růstového potenciálu a o divergenci v mírách inflace zemí eurozóny. 1 graf. Rubrika: Hyde park

Alexander Bělohávek

Regulace finančních trhů a prevence proti legalizaci výnosů z trestné činnosti

Daňová a hospodářská kartotéka, 2006, roč. 14, č. 4, s. 29-32

K poslední novelizaci zákona č. 61/1996 Sb., o některých opatřeních proti legalizaci výnosů z trestné činnosti, provedené zákonem č. 284/2004 Sb. K podstatnému rozšíření údajů zjišťovaných a prověřovaných v rámci identifikace. Stručně také o úloze FATF a o problému boje (včetně prevence) proti financování mezinárodního terorismu. Rubrika: Hospodářství, obchod, finance

Jarko Fidrmuc, Matúš Senaj

Režimy menových kurzov na Slovensku a v nových členských krajinách EÚ

Finance a úvěr, 2006, roč. 56, č. 1-2, s. 40-57

Analýza režimů měnových kurzů v nových členských zemích EU. Druhy režimů měnových kurzů, vývoj kurzové politiky v nových čl. zemích EU, rozbor rozdílů v klasifikacích de facto a de iure, probit a ordered probit modely, výsledky. 3 tab., 1 graf, vzorce. - Angl. resumé - Lit.

Oldřich Dědek

Rizika a výzvy měnové strategie k převzetí eura

Politická ekonomie, 2006, roč. 54, č. 1, s. 3-21

Ke vstupu České republiky do eurozóny. Konvergenční kritéria, problematika zaměření měnové politiky na plnění maastrichtských cílů, inflační kritérium, nástrahy kurzového kritéria, cílování inflace. 3 grafy, 4 tab., 3 vlož. boxy. - Angl. abstrakt - Lit. - Součástí přísp. jsou vložené boxy "Turbulentní rok 2003 maďarského forintu", "Zveličovaná historika Balassova-Samuelsonova modelu" a "Historické peripetie Mechanismu měnových kursů".

Filip Žikeš, Vít Bubák

Seasonality and the non-trading effect on Central European stock markets

Sezónnost a efekt neobchodování na středoevropských akciových trzích

Finance a úvěr, 2006, roč. 56, č. 1-2, s. 69-79

Autoři analyzují sezónní vzorce chování výnosů na akciových trzích, případně rozdíly ve výnosech ve dnech následujících po uzavření burzy. Popisují použitou metodologii (model PAR-PGARCH) a vysvětlují specifické ekonometrické problémy spojené se sledovanou tematikou. Dále se zaměřují na vlastní analýzu dat výnosů z akcií na středoevropských akciových trzích, zejména českých, německých, maďarských a polských, v období od ledna 1997 do června 2004. 5 tab., vzorce. Pozn. - Angl. res. - Lit. Rubrika: Krátké články / Short papers

Serious business : euro-area interest rates

Závažná věc : úrokové sazby v eurozóně

The Economist, March 4th 2006, vol. 378, no. 8467, p. 67-68

Příčiny a důsledky druhého zvýšení úrokových sazeb Evropskou centrální bankou v průběhu tří měsíců. Ukazatele spotřebitelské a podnikatelské důvěry. Graf. Rubrika: Finance and economics

Sigrid Aufterbeck, Frank M. Drost
Späte Einsicht der Nazi-Hausbank
Pozdní doznání nacistické banky

Handelsblatt, 20.2.2006, Nr. 36, S. 27

Dresdner Bank (DB) podala detailní přiznání ke své činnosti v letech 1933-1945. Většinový akcionář firmy Huta (nepřímý účastník na výstavbě plynových komor), DB jako přední instituce financující nejvyšší úřady, které okupovaly Polsko, účast DB na germanizaci českého zbrojního průmyslu, podíl na arizaci a konfiskaci židovského majetku. Osvětlena historie propojení DB s nacistickým režimem. - (Realizaci projektu DB uskutečnili Harald Wixforth, Klaus-Dietmar Henke, Johannes Bähr, Dieter Ziegler.) Rubrika: Finanzzeitung : Feature

Vladimír Piskáček

Tři paragrafy : bankovníctví

Euro, 2006, č. 10, s. 54-55

V rámci snah o vyšší regulaci finančního trhu v ČR hodlá Ministerstvo financí prosadit na březnové schůzi Poslanecké sněmovny tři změny obchodního zákoníku týkající se bank. Článek stručně informuje o obsahu změn a o odmítavé reakci ze strany České národní banky, podle které je tento postup v rozporu s jednáními v expertní skupině. Rubrika: Události : Finanční trh

Norbert Häring, Torsten Riecke

Von Influenza und Inflation

O chřipce a inflaci

Handelsblatt, 23.2.2006, Nr. 39, S. 27

Peněžní politika, hlavní úrok, k nebezpečím mutace inflačního viru v centrálních bankách. Graf. - Překlad viz Informace odborné knihovny MF č. 4/2006. Rubrika: Finanzzeitung : Feature

(ČSÚ, KM)

Vývoj a struktura úspor českých domácností

Bankovníctví, 2006, roč. 14, č. 2, s. 24-25

Přehled vývoje úspor v České republice za posledních deset let. Mezinárodní srovnání, souvislosti mezi úsporami, spotřebou a nezaměstnaností, tradiční a alternativní formy úspor. 7 grafů.

Martin Wolf

Why a long-term bet on the stock market may disappoint

Proč dlouhodobá sázka na trh cenných papírů může vést ke zklamání

Financial Times, 22.3.2006, no. 36028, p. 13

Rozbor situace na trzích cenných papírů, příčiny jejich vysoké efektivnosti; očekávání poklesu v dlouhodobém měřítku; odkazy na tři studie k problematice.

Hospodářská situace a politika. Řízení. Výroba. Služby. Ceny

James Miles

Balancing act : a survey of China

Jak udržet rovnováhu : přehled o Číně

The Economist, March 25th 2006, vol. 378, no. 8470, centr. sect. (20 p.)

Čína z různých pohledů: hospodářský vývoj, politika, města versus venkov, politické a hospodářské reformy, udržitelnost rozvoje, olympiáda v r. 2008. Viz i článek na s. 9 pod názvem How to make China even richer. Grafy, diagr. Rubrika: Survey [Ec]

Bidding and competing : European utilities**Nabídky a soutěž : evropské veřejné služby**

The Economist, February 25th 2006, vol. 378, no. 8466, p. 63

K nabídce německé energetické společnosti E.ON na převzetí španělské elektrárenské firmy Endosa. Otázka další konsolidace evropského energetického trhu.

Norbert Ráth, Albert Braakmann, Mitarbeiterinnen und Mitarbeiter

Bruttoinlandsprodukt 2005**Hrubý domácí produkt 2005**

Wirtschaft und Statistik, 2006, Nr. 1, S. 13-25

Spolkový statistický úřad předkládá první předběžné výsledky statistického šetření o vývoji souhrnných národohospodářských účtů v Německu v roce 2005 krátce po jeho ukončení (stav k 31. lednu 2006). Podle těchto údajů vzrostl HDP v Německu v roce 2005 o 0,9 % ve srovnání s rokem předchozím. 13 tab. Pozn. - Něm. res. - Lit. Rubrika: Textteil

Jaroslav Votava

Cenová kontrola a její mimořádný význam v současné době

Účetnictví, 2006, č. 2, s. 12-16

Kdo provádí cenovou kontrolu (finanční ředitelství, Státní energetická inspekce, krajské úřady, obecní úřady), specifická působnost Celního úřadu Kutná Hora a Českého telekomunikačního úřadu. Postup při zahájení cenové kontroly (zastupování a doručování), postup v průběhu kontroly (oprávnění kontrolních pracovníků, náležitosti protokolu aj.).

Richard McGregor

Challenging change: why an ever fiercer battle hinders China's march to the market**Námítky vůči změnám: proč směřování Číny k trhu brzdí stále nelítostnější bitva**

Financial Times, 28.2.2006, no. 36009, p.11

Rozbor hospodářské politiky Číny především z pohledu privatizace a zahraničních investic. Obavy z nerovnosti, spor o rozsah a tempo liberalizace. Rozdíly mezi městy a venkovem, dotace zemědělcům, podnikatelé versus stát. Tab.

Ondřej Benáček

Co čeká Ameriku a svět za Bernankeho

Hospodářské noviny, 28.2.2006, roč. 50, č. 42, s. 9

Obsáhlá analýza současné hospodářské situace v USA. Autor nejprve cituje významné americké ekonomy, kteří se domnívají, že ekonomika Spojených států se nachází nad propastí. Dále o zdrojích dosavadního amerického růstu a bohatství a o spouštěcích mechanismech možného krizového vývoje (dvojí deficit, bubliny na trhu, ropa aj.). V dalším textu o problému vnější zadluženosti, o Greenspanově dědictví a o rčení "too big to fail". 1 graf, fot.

Miloš Pick

Čínský faktor

Ekonom, 2006, roč. 50, č. 8, s. 62-64

Analýza ekonomické úrovně Číny. Podrobněji k vysokému růstu hrubého domácího produktu, ke konkurenceschopnosti a k extrémně nízkému kurzu měny v Číně. 3 tab.

Filip Černý

Ekonomika postsovětského Ázerbájdžánu

Mezinárodní politika, 2006, roč. 30, č. 2, s. 25-28

Vývoj a struktura HDP, vývoj inflace a cen, vnější ekonomické vztahy. Doplněno číselnými údaji. 2 tab., 5 grafů.

Chris Giles

Forgotten Britain: how widening disparities blight a star performer

Zapomenutá Británie: jak zvětšující se rozdíly kazí obraz hvězdné ekonomiky

Financial Times, 20.3.2006, no. 36026, p. 9

Britská labouristická vláda se ráda chlubí řadou let nepřetržitého růstu. Méně známo je, v jakém rozsahu byl růst chudších oblastí založen na veřejných výdajích, a také že rozdíly mezi bohatými a chudými regiony se stále prohlubují. Diag.

Helge Berger and Stephan Danninger

Germany: is too much regulation preventing faster growth?

Německo: je příliš mnoho regulace překážkou rychlejšímu růstu?

IMF Survey, 2006, vol. 35, no. 2, p. 28-29

Dvě studie MMF (viz přesné prameny) hledají příčiny slabého růstu německé ekonomiky. Docházejí k závěru, že Německo by se mělo především zaměřit na deregulaci trhu práce a výrobků. Tab., graf. Rubrika: Country focus

Petr Gola

Index ekonomické svobody

Právo pro podnikání a zaměstnání, 2006, roč. 14, č. 2, s. 15-18

Index ekonomické svobody za rok 2004 ve vybraných zemích světa. Komentář k postavení nejlepších - Hongkongu a Singapuru, k umístění evropských zemí a k hodnocení České republiky. Čína a Indie - trhy současnosti a budoucnosti. Tab. - Převzato z The Heritage Foundation/Wall Street Journal Index of Economic Freedom; Global Business Policy Council A. T. Kearney, Inc.

David Ibison ... [et al.]

Investing in Japan

Investování v Japonsku

Financial Times, 29.3.2006, no. 36034, sep. sect. (4 p.)

Hospodářsko-politický přehled se zaměřuje na akciový trh, nový obchodní zákoník, důsledky stárnutí obyvatelstva, maloobchod aj. Grafy. Rubrika: Special report [FT]

Iryna Ivaschenko

Italy's "growth gloom" requires domestic reforms

Italská "deprese z růstu" vyžaduje reformy domácí ekonomiky

IMF Survey, 2006, vol. 35, no. 5, p. 74-75

Od r. 2001 dosahovala Itálie jen podprůměrných hospodářských výsledků. V současnosti konečně probíhá cyklické oživení a očekává se mírný růst. Nicméně vzhledem k tomu, že nebyly provedeny potřebné strukturální reformy ani opatření ke zlepšení veřejných financí, nejsou střednědobé vyhlídky růstu příliš povzbudivé. Graf, diag. Rubrika: Country focus

Martin Wolf

Japan's failure to reform has not prevented its recovery

Ani neprovedení reformy nezabránilo Japonsku v oživení

Financial Times, 8.3.2006, no. 36016, p. 15

Po téměř 15 letech slabých výsledků vykazuje Japonsko silný růst, deflace ustupuje a důvěra se vrací. Přitom strukturální reformy, které původně navrhoval premiér Koizumi, nebyly provedeny. Je to stále to staré Japonsko, jehož růst silně závisí na vývozu a investicích, jehož soukromý sektor spoří víc, než může doma se ziskem investovat, a jehož korporace plýtvají kapitálem. Za úspěch posledních 15 let lze považovat částečnou nápravu stavu, který tu zanechala bublina cen nemovitostí. Grafy, diag.

Kapitalstock: Berechnungsmethoden und Entwicklung im internationalen Vergleich

Stav kapitálu: metody výpočtu a vývoj v mezinárodním srovnání

Monatsbericht des BMF, Februar 2006, Nr. 2, S. 79-86

V návaznosti na rozbor vývoje investic a kapitálu v Německu (Monatsbericht des BMF, Oktober 2005, s. 59-) uvedený příspěvek rozšiřuje analýzu o mezinárodní srovnání a zaměřuje se na metodologické

problémy takovýchto srovnání. Kromě toho ukazuje, že izolované posuzování kapitálu má jen omezenou vypovídací schopnost, neboť při hodnocení různých vývojových tendencí podle zemí je např. třeba zohlednit i skutečnosti týkající se vývoje jejich obyvatelstva, případně údaje o vývoji zaměstnanosti. 5 grafů. Pozn. - Lit. Rubrika: Analysen und Berichte

Lustre lost : Gordon Brown and the economy

Ztracený lesk : Gordon Brown a hospodářství

The Economist, March 25th 2006, vol. 378, no. 8470, p. 37-39

Po výjimečné dekádě nejsou britské hospodářské vyhlídky tak zářivé. Hospodářský růst v r. 2005 zpomalil a příčiny měly domácí původ. V článku se rozebírají různé aspekty britské ekonomiky - trh práce, trh nemovitostí, spotřeba domácností, vládní výdaje, pokles produktivity. Graf, diagr.

Susanne Schnorr-Bäcker

Moderne Informations- und Kommunikationstechnologien in Deutschland : Entwicklungen in Wirtschaft und Gesellschaft

Moderní informační a komunikační technologie v Německu : vývojové trendy v ekonomice a ve společnosti

Wirtschaft und Statistik, 2006, Nr. 1, S. 33-44

Příspěvek představuje aktualizované znění referátu proneseného na 17. výroční konferenci Evropské asociace pro vývojovou politickou ekonomii (European Association for Evolutionary Political Economy - EAEPE), konané v listopadu 2005 v Brémách. Tématem konference nazvané "Nový plán pro novou ekonomii - globální a lokální vývoj a nové institucionální uspořádání" bylo sledování dopadů nové ekonomiky podmíněné rozvojem informačních technologií na společnost, ekonomiku a politiku. 7 tab., 12 grafů. Pozn. - Něm. res. - Lit. Rubrika: Textteil : Informationsgesellschaft

Michael Kincl

Ošidná pomoc firmě v nesnázích : poskytování veřejné podpory

Ekonom, 2006, roč. 50, č. 7, s. 44-45

K problematice poskytování veřejných podpor, zejména však k možnému narušení hospodářské soutěže. Ilustrováno na příkladu hranické LG. Philips Displays a rožnovské TCT i na případu Nomura. Situace v EU, postoj Evropské komise a její rozhodnutí.

Picking itself up : Japan's economy

Japonsko se dává dohromady : japonská ekonomika

The Economist, February 25th 2006, vol. 378, no. 8466, p. 55-56

K hospodářskému vývoji země - hospodářský růst, zahraniční obchod, oživení domácí poptávky, trh bydlení, trh práce. K problematice viz i článek na s. 16 pod názvem Out, damned D word. Diagr.

Peter Wise

Portugal

Portugalsko

Financial Times, 21.3.2006, no. 36027, sep. sect. (6 p.)

Hospodářsko-politický přehled přináší informace o stavu portugalské ekonomiky, privatizaci, investicích, energetice aj. Rubrika: Special report [FT]

Sabine Bechtold ... [et al.]

Preisentwicklung 2005

Vývoj cen v roce 2005

Wirtschaft und Statistik, 2006, Nr. 1, S. 71-82

Přehled vývoje cen v Německu v roce 2005. Zohledňuje zejména nárůst cen energií, který se výrazně promítl do spotřebitelských cen, výrobních cen i cen v zahraničním obchodě. Dvouprocentní nárůst indexu spotřebních cen v roce 2005 ve srovnání s rokem předchozím byl z 0,9 % způsoben nárůstem cen pohonných hmot, lehkých topných olejů a energií pro domácnost. Tab., grafy. Pozn. - Něm. res. - Lit. Rubrika: Textteil

Dušan Tríska

Privatizace a kapitalismus v České republice

Revue Politika, 2006, roč. 4, č. 1, s. 12-15

Ohlédnutí jednoho z hlavních iniciátorů kuponové privatizace za uplynulými patnácti lety budování kapitalismu v ČR. Obecné privatizační problémy, modely kapitalismu, restituce, vývoj právního řádu, dvě vlny kuponové privatizace, Fond národního majetku. - Rozšířená verze příspěvku předneseného na semináři "15 let od obnovení kapitalismu v naší zemi", který se konal počátkem ledna 2006 v Praze.

Reformieren, investieren, Zukunft gestalten - Politik für mehr Arbeit in Deutschland : Finanz- und Wirtschaftspolitik im Jahreswirtschaftsbericht 2006

Reformovat, investovat, tvořit budoucnost - politika vyšší zaměstnanosti v Německu : finanční a hospodářská politika v roční hospodářské zprávě 2006

Monatsbericht des BMF, Februar 2006, Nr. 2, S. 71-78

Příspěvek stručně seznamuje s hlavními závěry roční hospodářské zprávy spolkové vlády v Německu z 25. ledna 2006 k hospodářskému vývoji a hospodářské politice na rok 2006. Soustřeďuje se zejména na koncepci podpory zaměstnanosti v Německu, finanční a daňovou politiku (včetně opatření na rozpočtovou konsolidaci). Pozornost je věnována též finanční politice v evropském rámci a podpoře reforem v mezinárodních finančních institucích (MMF, Světová banka). 1 tab., 2 vložené boxy. Pozn. Rubrika: Analysen und Berichte

Vincent Boland

Seeing it through: how Turkey is making exports a doorway to economic expansion

Překonávání potíží: jak se export stává pro Turecko branou k hospodářské expanzi

Financial Times, 22.2.2006, no. 36004, p. 13

Pět let po měnové krizi vykazuje Turecko razantní růst. Země konečně zvládla inflaci, která je jednociferná a má klesající tendenci, a důvěra v tureckou liru se obnovila. Vývozy nyní představují asi 30 % HDP. Grafy, diagr.

Josef Bejček

Spor o přínosy fúzí

Právní fórum, 2006, roč. 3, č. 2, s. 39-49

Příspěvek shrnuje a komentuje aktuální diskusi o složitosti posuzování spojení soutěžitelů (fúzí), zejména se pak věnuje vymezení základního účelu soutěžního práva a vyvažování pozitiv a negativ předpokládané fúze. Kritéria efektivnosti fúzí (tzv. Paretovo kritérium, tzv. Kaldorovo-Hicksovo kritérium), základní ekonomické a mimoekonomické dopady spojování soutěžitelů, cíle soutěžního práva - ochrana soutěže nebo podpora blahobytu, možnosti posuzování přínosů fúzí v praxi.

Informatika. Počítače

David Talbot

Internet před kolapsem?

Ekonom, 2006, roč. 50, č. 9, s. 50-53

O nedostacích ve fungování internetu, které ohrožují jeho bezpečnost a omezují uplatnění nových technologií. - Převzato z Technology Review 2006.

Open, but not as usual : open-source business

Svobodný, ale ne jako obvykle : podnikání se svobodným softwarem

The Economist, March 18th 2006, vol. 378, no. 8469, p. 65-67

Softwarové produkty open-source (neboli svobodný software) jsou často vytvářeny dobrovolníky a jejich užívání nic nestojí. Tento proces se rychle stává hrozbou i příležitostí pro podnikání všeho druhu. Open-source modely pronikají do ostatních oborů, ale tím více vycházejí najevo jejich omezení, např. nedostatečné zajištění kvality. 2 grafy. Rubrika: Special report [Ec]

Mezinárodní hospodářské vztahy a integrace

George Parker

Barbed response: how Europe could be rent asunder by barricades to business

Štiplavá odpověď: jak by Evropu mohly rozdělit překážky podnikání

Financial Times, 22.3.2006, no. 36028, p. 11

Evropská unie ve znamení nejednotnosti a protekcionismu; blokování zahraničních fúzí ve Francii, Španělsku a Polsku; otázka znovunastolení ústavní smlouvy. Připojen přehled hlavních bodů, v nichž se státy EU neshodují - pod názvem From fuel and steel to banks and gambling - symptoms of Europe's inner discord.

Jitka Kapitánová, Zdeněk Kapitán

Stručný průvodce Evropskou unií a jejím právem. Díl 2., Cesta k současnému stavu evropské integrace [2. část]

Účetnictví, 2006, č. 2, s. 76-81

Druhá část seriálu pojednává o vývoji evropské integrace od r. 1997 (Amsterodamská smlouva) až do posledního rozšíření v roce 2004.

Obchod. Cla. Mezinárodní finance

Silke Wettach

Bequemer Vorwand

Pohodlná záminka

WirtschaftsWoche, 2006, Nr. 8, S. 28-29

Důsledkem celosvětové liberalizace obchodu je pokles cel, proto se mnohé země uchylují k antidumpingovým žalobám. Instrument původně zavedený kvůli zabezpečení rovné pozice pro domácí i zahraniční producenty se stal největší obchodní překážkou. Po celá desetiletí se jej využívalo jen zřídka, v první polovině 80. let podaly většinu žalob vyspělé státy, nyní se iniciativy chopily i země, které dříve patřily pouze mezi žalované (Indie, Čína). Antidumpingové řízení je zneužíváno, manipulováno a váže na sebe riziko špionáže. Ekonomové navrhují tento instrument zrušit i proto, že vlastně nikdo zatím zásadně nezkoumal důsledky antidumpingu; rozporné přístupy k navrhované reformě. Dánský ekonom M. H. Thelle ve své studii propočítal, že antidumpingová opatření proti asijským výrobcům televizí stála v EU 16,8 mil. EUR - ve všech zkoumaných případech převýšily náklady na ochranu mezispotřebitelů a konečných spotřebitelů efekt na straně výrobce. 2 grafy. Rubrika: Politik + Weltwirtschaft : Antidumping-Klagen

Martin Wolf

Do not believe everything you hear about global imbalances

Nevěřte všemu, co slyšíte o globálních nerovnováhách

Financial Times, 29.3.2006, no. 36034, p. 13

Globální nerovnováhy nelze podle autora svalovat jen na USA. Podle něj jsou mj. výsledkem špatné politiky zemí vyvážejících kapitál. V článku se rozebírají i další příčiny a souvislosti globálních nerovnováh a konstatuje se, že se změnami by měly začít především země vykazující přebytek běžného účtu. Grafy. Odkazy.

Alan Beattie

Hard to shock: how the world trading system is defying the doom-mongers

Je těžké jej šokovat: jak světový obchodní systém vzdoruje škarohlídům

Financial Times, 15.3.2006, no. 36022, p. 13

K vývoji světové ekonomiky a mezinárodního obchodu. Ukazuje se, že ani tvrdá bezpečnostní opatření, ceny ropy a protekcionistické postoje nedokázaly mezinárodní obchod zbrzdřit. Grafy, diagr.

Zsófia Árvai

New EU members provide lessons in opening up capital accounts

Otevírání kapitálových účtů v nových členských zemích EU může být poučením pro ostatní

IMF Survey, 2006, vol. 35, no. 4, p. 56-57

Jedním z požadavků při vstupu do EU byla pro nové členské země plná liberalizace kapitálového účtu, v důsledku čehož došlo ke značnému přílivu kapitálu do zemí střední a východní Evropy. Příspěvek čerpá ze studie MMF, která rozebírá zkušenosti zemí EU8 s uvolněním kapitálových toků a formuluje některé obecné závěry. Tab. Rubrika: Research

Produktpiraterie - eine wachsende Gefahr für die Volkswirtschaft

Zneužívání autorských práv na výrobek - rostoucí nebezpečí pro hospodářství

Monatsbericht des BMF, Februar 2006, Nr. 2, S. 87-94

Článek seznamuje s rolí německé celní správy při potírání obchodu s výrobky s falšovanými výrobními značkami - produktového pirátství. Ukazuje, že v posledních letech narůstají negativní dopady porušování autorských práv na výrobek a stávají se vážným hospodářským problémem, zejména pokud jde o vyspělé ekonomiky. Nejde přitom jen o napodobování značek kosmetiky nebo oděvních výrobků, nýbrž i o díly k letadlům či automobilům, léčiva aj., kdy může dojít k ohrožení bezpečnosti a zdraví obyvatel. 1 tab., 3 grafy. Rubrika: Analysen und Berichte

Valerie Cerra, Meenakshi Rishi, Sweta C. Saxena

Strong institutions can staunch capital flight

Silné instituce mohou zastavit únik kapitálu

IMF Survey, 2006, vol. 35, no. 2, p. 24-25

Příspěvek shrnuje hlavní myšlenky nové studie MMF, která zkoumá složité vztahy mezi únikem kapitálu a zahraniční pomocí a mezi únikem kapitálu a zadlužeností. Uvádí se, že zdokonalování rámce makroekonomické politiky a posilování institucí v rozvojových zemích může pomoci zastavit únik kapitálu, případně mu zabránit. Rubrika: Research

Mihály Simai

The world economy and Europe at the beginning of the 21st century

Světová ekonomika a Evropa na začátku 21. století

Development and finance, 2006, No. 1, p. 3-11

Globalizování světového hospodářství, přetváření globální ekonomické mapy, objevení se nových konkurentů, změny v mezinárodních politických vztazích a další globální výzvy nezměnily pouze vnější podmínky rozvoje EU, ale ovlivňují také vztahy mezi zájmy každého členského státu. Na začátku 21. století dochází k novému uspořádání mocenských center ve světové ekonomice. Jedním z hlavních ovlivňujících faktorů v tomto procesu je měnící se úloha a konkurenční status Evropské unie v globálním hospodářství, se zvláštním ohledem na nové členské státy. V tabulkách uvedeny údaje o rozvojové mezeře u nových států (HNP na obyvatele, HDP na obyvatele aj.) a konvergenci mezd u devíti nových členských států. Hodnocení konkurenceschopnosti. 3 tab. - Poznámky.

Martin Wolf

The world needs a tough and independent monetary fund

Svět potřebuje neústupný a nezávislý měnový fond

Financial Times, 22.2.2006, no. 36004, p. 15

Příspěvek rozvíjí názory guvernéra Bank of England Mervyna Kinga na postavení a úkoly Mezinárodního měnového fondu. Podle autora má MMF stále svou úlohu v posilování globální stability a měl by ji mít ve skutečně nezávislém globálním dohledu. Diagr. – Překlad článku z jeho německé verze viz toto číslo Informací odb. knihovny MF.

Podnik a podnikání

Battling for corporate America : shareholder democracy

Boj o podnikovou Ameriku : akcionářská demokracie

The Economist, March 11th 2006, vol. 378, no. 8468, p. 61-63

K obnovenému boji mezi americkými akcionáři a manažery. Mýtus o akcionářské demokracii. K problematice viz i článek na s. 10 pod názvem Ownership matters: shareholder democracy. Diagr. Rubrika: Special report [FT]

Peggy Hollinger, Patrick Jenkins and Lina Saigol

A bid for strength: why corporate Europe is smashing through the merger barriers

Zájem o posílení: proč podnikový sektor Evropy přes překážky směřuje k fúzím

Financial Times, 24.2.2006, no. 36006, p. 11

K vlně fúzí a akvizic, která se valí Evropou navzdory snahám politiků (kteří slovně usilují o vytvoření jednotného trhu). Příčiny a důsledky tohoto jevu, objemy transakcí. Řada příkladů v článku. Tab., diagr.

Decoupled : companies' and countries' prosperity

Bez spojení : prosperita firem a zemí

The Economist, February 25th 2006, vol. 378, no. 8466, p. 67-68

Slova britského ekonoma Davida Ricarda o tom, že nic nepřispívá k prosperitě a štěstí země tolik jako vysoké zisky, přestávají platit. Podniky prosperují i v zemích, jejichž hospodářství stagnuje. Hlavním důvodem je, že velké firmy se stále více řadí k mezinárodním. U zisků ze zahraničních operací je méně pravděpodobné, že budou využity doma k financování investic nebo k tvorbě pracovních míst. Globalizace rovněž posunula rovnováhu na trhu práce ve prospěch firem: ty mají přístup k levné pracovní síle v zahraničí a hrozba přesunu výroby jinam pomáhá stlačit mzdy. Proto např. v Německu v uplynulých dvou letech navzdory rekordním ziskům klesly reálné mzdy. Diagr. Rubrika: Finance and economics

Anna Putnová

Etický a sociální audit

Moderní řízení, 2006, roč. 41, č. 3, s. 13-15

Význam, přínos a dimenze sociálního a etického auditu v podniku; "bad ethics is bad business".

Edward Stringham, Peter Boettke

The failings of legal centralism for helping stock markets in transition

Chyby právního centralismu při rozvíjení akciových trhů v procesu transformace

Politická ekonomie, 2006, roč. 54, č. 1, s. 22-34

Příspěvek rozebírá důvody, proč po kuponové privatizaci v ČR jednali často manažeři firem a investičních fondů proti zájmům svých akcionářů a tunelovali zdroje ve svůj prospěch. Ukazuje, že nadměrná regulace ze strany vlády, zaměřená na vydávání velkého množství právních norem, nemohla uspět při vytváření dobrého managementu. Autoři se domnívají, že kvalitní řízení firem může vzniknout pouze jako vedlejší produkt trhu, na kterém management soutěží o investory, a nikoli jako produkt právních aktů. Pozn. - Angl. res. - Lit. Rubrika: Stati/Articles

Dietrich Grashoff

Die geplante Offenlegung von Jahres- und Konzernabschlüssen nach Einführung des digitalen Unternehmensregisters ab 2007

Plánované zveřejňování ročních a koncernových závěrek po zavedení digitálního podnikového rejstříku od roku 2007

Der Betrieb, 2006, Jg. 59, Heft. 10, S. 513-518

Podle návrhu zákona se s digitalizací a centralizací podnikových publikací v Německu počítá od roku 2007; opomenutí takového zveřejnění je bez ohledu na konkrétní nezájem či zájem o informace trestné. Prezentace nové úpravy, možnosti postupu pro středně velké podniky, které chtějí omezit či zabránit zveřejnění citlivých údajů. - Odkazy. Rubrika: Betriebswirtschaft [B]

Hans-Werner Neye, Birte Timm

Die geplante Umsetzung der Richtlinie zur grenzüberschreitenden Verschmelzung von Kapitalgesellschaften im Umwandlungsgesetz

Plánované přenesení směrnice k přeshraničním fúzím kapitálových společností do transformačního zákona

Der Betrieb, 2006, Jg. 59, Heft 9, S. 488-493

Od 15.12.2005 platí směrnice EU o spojení kapitálových společností z různých členských zemí EU, což je považováno za významný harmonizační počín. Příspěvek přibližuje průběh (historii) realizace směrnice a její důležité úpravy, které jsou významné z hlediska německého práva. Prezentovány jsou plánované změny (německého) transformačního zákona (platí od 1.1.1995). Zpráva o přeshraniční fúzi, kontrola provedení fúze, ochrana minoritních akcionářů, vyrovnání. - Odkazy. Rubrika: Wirtschaftsrecht [B]

Inka a Ivan Neumaierovi

Investoři čekali víc

Ekonom, 2006, roč. 50, č. 10, s. 68-70

K výsledkům domácích firem za rok 2005. Autoři se domnívají, že udržet vysoké firemní zisky z loňského roku nebude snadné. Zároveň konstatují, že mnoho podniků přitom nesplnilo očekávání investorů. Stručně také k obchodování na burze. - K tématu viz i další články na s. 70-72 téhož čísla čas.

Oldřich Balhar

Jak požádat o dotaci

Moderní řízení, 2006, roč. 41, č. 3, s. 39-41

Postup při žádosti o dotaci ze strukturálního fondu EU, rekapitulace kroků a podmínek (úspěšné) žádosti; příklad. Tab.

Alena Vlachová, Kryštof Kruliš

Jak zachránit firmu před úpadkem : tollingové financování

Euro, 2006, č. 12, s. 64-65

Autoři seznamují s možností financování podniků pomocí tollingového mechanismu. Vysvětlují princip tollingu, jeho právní základ a jeho praktické využití, mimo jiné i při snaze státu o záchranu podniků ve finančních problémech. Uvádějí též příklad úspěšného tollingového financování vítkovických železáren. Rubrika: Hyde park

Bohumil Král

Manažerské účetnictví: vývoj ve světle změn podnikatelského prostředí a manažerských potřeb

Politická ekonomie, 2006, roč. 54, č. 1, s. 108-123

Manažerské účetnictví a jeho vztahy k ostatním účetním subsystémům, struktura manažerského účetnictví, controlling, vývojové tendence manažerského účetnictví. 2 obr. - Angl. resumé

Markus Fisseler, Frank Weißhaupt

Vendor Finance beim nicht-öffentlichen Unternehmenskauf

Vendor finance při neveřejné koupi podniku

Der Betrieb, 2006, Jg. 59, Heft 8, S. 431-435

Až do konce 90. let byly odkupy větších částí koncernů v první linii prováděny v rámci německých akciových společností, v posledních letech roste podíl investorů private equity na těchto velkoobjemových M&A-transakcích. K tomuto vývoji přispívá uplatnění moderních instrumentů financování prodeje, zvláště tzv. (cash) earn-out, s nimiž je teprve možné uskutečnit prodej jinak mimořádně rizikových podniků. Přehled mechanismů působení; pojem, význam, parametry uspořádání vendor finance. Povinnost součinnosti kupujícího a práva kontroly prodejce, problém principal-agent atd. - Odkazy. Rubrika: Wirtschaftsrecht [B]

Burkhard Binnewies

Verdeckte Gewinnausschüttungen bei Betrieben der öffentlichen Hand

Skrytá výplata zisku ve státních podnicích

Der Betrieb, 2006, Jg. 59, Heft 9, S. 465-469

Činnost veřejnoprávních korporací je nejen záslužná, ale je prospěšná i ekonomice tím, že je zdaňována. Vzhledem k tomu, že předmět činnosti těchto podniků sleduje "veřejný zájem", je sporné, zda se na jejich zdanění má vztahovat zvláštní režim, nebo - kvůli zachování rovnosti soutěže - má být uplatňován stejný režim jako při zdanění soukromých podniků. Organizační formy státních podniků; aplikace zásad skryté výplaty zisku, zvláštnosti státních kapitálových společností, skryté výplaty zisku v trvale deficitním podniku, zvláštnosti podnikatelsky činného podniku (státní právnické osoby). - Odkazy. Rubrika: Steuerrecht [B]

Pojišťovnictví. Sociální péče

experts group chaired by Ignazio Visco

Ageing and pension system reform : implications for financial markets and economic policies

Stárnutí a reforma penzijního systému : důsledky pro finanční trhy a hospodářskou politiku

Financial market trends, November 2005, Supplement 1, 114 p.

Zpráva byla zpracována na žádost zástupců zemí G-10 skupinou expertů. V první kapitole jsou popsány makroekonomické důsledky stárnutí obyvatelstva s uvedením důvodů pro podporu většího spoření na důchod. Ve druhé kapitole je analyzováno investiční chování penzijních fondů včetně dopadu regulatorního, daňového a účetního rámce a rozvoje rizikového řízení. Ve třetí kapitole jsou uvedena doporučení ohledně dalšího postupu týkající se rozvoje vhodných finančních nástrojů, regulace a dohledu nad penzijními fondy, ochrany příjemců penzí a finančního vzdělávání. Tab., grafy, diagr., vlož. boxy. - Angl. a fr. res. - Bibliogr. s. 100-106

Rita Reichenbach, Stefan Grünekle

Betriebliche Altersversorgung: zeitgemäße Weiterentwicklung der Nettolohnobergrenze im Rahmen von § 16 BetrAVG

Podnikové důchodové zabezpečení: aktuální vývoj horní hranice čisté mzdy v rámci § 16 zákona o podnikovém důchodovém zabezpečení

Der Betrieb, 2006, Jg. 59, Heft 8, S. 446-451

Podnikové důchody v Německu; zdůraznění aktuální interpretace tzv. horní hranice čisté mzdy v paragrafu 16 odst. 2 zákona o podnikovém důchodovém zabezpečení, která se vzhledem k mírnému nárůstu mezd v posledních letech stala pro zaměstnavatele relevantní alternativou pro úpravu důchodů, resp. jejich přizpůsobení spotřebitelskému cenovému indexu. - Odkazy. Rubrika: Arbeitsrecht

Karl Doemens

Betriebsrenten-Förderung vor dem Aus

Skončí státní podpora podnikových důchodů

Handelsblatt, 14.3.2006, Nr. 52, S. 5

Podnikové důchody v Německu; spolková vláda uvažuje od roku 2009 o zrušení dosavadní úlevy vztahující se ke spojení zaměstnanců na podnikový důchod - pak už by se na část platu (až do výše 4 procent) převáděnou přímo na podnikový důchod nevztahovalo osvobození od sociálních odvodů. 2 grafy. Rubrika: Wirtschaft und Politik [HB]

Imrich Lozsi

Co znamená Solvency II pro pojišťovny

Bankovníctví, 2006, roč. 14, č. 2, s. 27-29

Současný systém solventnosti platný v zemích EU, projekt Solvency II - výrazná změna regulatorního konceptu v pojišťovnictví, princip tří pilířů, jednotlivá rizika pojišťovny, předpokládané dopady Solvency II.

Wolfgang Munchau

How welfare reform can cause protectionism

Jak reforma sociálního státu může vyvolat protekcionismus

Financial Times, 13.3.2006, no. 36020, p. 11

Termín sociální tržní ekonomika podle autora neoznačuje ani sociální ani tržní hospodářství, ale jedná se o systém, který pomocí různých institucionálních mechanismů chrání insidery před outsidersy. Německá vláda by se měla soustředit spíše na jeho reformu než na reformu sociální politiky. Totéž platí s menšími modifikacemi i pro Francii, Itálii a některé jiné země EU. Drakonické reformy, které nejsou provázeny liberalizací trhu, jen povzbuzují insidery k zarputilé obraně svých zájmových sfér. Autor vychází z vlastní publikace (viz přesný pramen).

(lev) ; prameny MPSV, ČSÚ, MISSOC

Jak se vyplácí nemocenské v Česku a Evropské unii

Sondy, 2006, roč. 15, č. 7, s. 5

Výše nemocenské v ČR a EU. Rubrika: Sondy - trh a my

Ivo Možný

Komu prospěje nový rodičovský příspěvek

Hospodářské noviny, 21.3.2006, roč. 50, č. 57, s. 9

Krátké zamyšlení nad vývojem porodnosti v České republice a nad rozdíly v plodnosti způsobené vzděláním potenciálních matek. Autor dochází k závěru, že přiznaný rodičovský příspěvek (7 500 Kč) podporuje diferencovanou porodnost. Nabízí proto jiná opatření, která posilují rovnoměrnější porodnost pro všechny rodiny (podpora práce na částečný úvazek, podpora kvalitních předškolních zařízení a dostupnost bydlení pro mladé páry). Zároveň ale uznává, že dosáhnout změny v těchto parametrech je podstatně náročnější než jednoduše sáhnout do státní kasy. 2 grafy.

Aleš Krejdl, Zuzana Šmídová, Zbyněk Štork

Na reformy zbývá sotva deset let

Hospodářské noviny, 29.3.2006, roč. 50, č. 63, s. 11

Autoři, analytikové MF a dřívější členové tzv. Bezděkovy komise, předkládají výpočty týkající se výhledu veřejných financí v ČR v důsledku stárnutí obyvatelstva. Konstatují, že dopady stárnutí nejsou v ČR zatím příliš patrné, což vyvolává představu, že na řešení problémů je ještě dostatek času. Domnívají se, že nadcházejících deset let je poslední příležitost pro reformu důchodového systému a apelují proto na jednotlivé politické strany, aby v tomto směru dospěly ke shodě.

Stefan Felder

Risk adjustment schemes in social health insurance: adjusting for cost differences between insurance plans

Změny schémat rizik ve veřejném zdravotním pojištění: zohlednění nákladových rozdílů mezi pojistnými plány

FinanzArchiv, 2005, Vol. 61, No. 4, p. 500-515

Autor se zabývá otázkou optimálního sdílení nákladů u sociálního zdravotního pojištění v případě konkurenčních systémů zdravotního pojištění, kde může dojít k selektivnímu výběru pojištěnců podle rizikových skupin (skupin s velkým rizikem a s malým rizikem). Zvažuje, zda a za jakých podmínek může systém zohledňující rizika (RAS - risk adjustment schemes) v rámci veřejného zdravotního pojištění zabránit pojišťovněm v aplikování selekce rizik. 2 grafy, vzorce. Pozn. - Angl. res. - Lit.

Antonín Daněk

Rozhodování zdravotních pojišťoven ve správním řízení po 1.1.2006

Právo pro podnikání a zaměstnání, 2006, roč. 14, č. 2, s. 7-9

Cílem příspěvku je ozřejmit postup zdravotních pojišťoven při řešení jejich pohledávek v nových právních podmínkách (zákon č. 500/2004 Sb., správní řád). Příslušnost správních orgánů, zahájení správního řízení z moci úřední, institut vysvětlení, podklady pro rozhodnutí, náležitosti rozhodnutí, odvolání, výkaz nedoplatků apod.

Karl Doemens

Steinbrück muss Rentenloch stopfen

Steinbrück musí zalátat díry důchodových pokladen

Handelsblatt, 27.2.2006, Nr. 41, S. 3

Státní příspěvek do rozpočtů důchodových pokladen v Německu má zabránit zvýšení příspěvkové sazby na důchod nad 20procentní hranici (dnešní je 19,5 %, od roku 2007 se plánuje zvýšení na 19,9 %). Poskytnutý příspěvek a jeho výhled v období let 2005-2009, minimální zákonná rezerva důchodového pojištění. Graf. Rubrika: Wirtschaft und Politik [HB]

Martin Wolf

There is something rotten in the welfare state of Europe

Je cosi shnilého v sociálním státě evropském

Financial Times, 1.3.2006, no. 36010, p. 13

Sociální stát v západní Evropě již zašel příliš daleko. Autor vyjmenovává jeho nedostatky (fiskální neudržitelnost, poskytování průměrných služeb, ochabující pracovní úsilí, pomalý růst produktivity aj.). Odkazuje přitom na dvě studie (viz). Graf, diagr.

Susan Kriete-Dodds

Versorgungsempfänger des öffentlichen Dienstes am 1. Januar 2005

Příjemci sociálního zaopatření z oblasti veřejnoprávního služebního poměru k 1. lednu 2005

Wirtschaft und Statistik, 2006, Nr. 1, S. 45-54

Příspěvek dokumentuje vývoj výdajů na důchodové zaopatření osob ve veřejné službě (úředníků státní správy, soudců, vojáků z povolání a jejich pozůstalých) v Německu podle stavu k počátku roku 2005. Ukazuje např. počet příjemců zaopatření v roce 2004, jejich strukturu, průměrnou výši poskytovaných důchodů aj. 6 tab., 6 schémat. Pozn. - Něm. res. - Lit. Rubrika: Textteil : Finanzen und Steuern

zpracovali Vladimír Příkryl, Jana Čechová

Vývoj a současný stav registru pojišťovacích zprostředkovatelů a samostatných likvidátorů pojistných událostí

Pojistný obzor, 2006, roč. 83, č. 3, s. 3-5

Stručně k zákonu č. 38/2004 Sb. (zákon o pojišťovacích zprostředkovatelích a samostatných likvidátorech pojistných událostí), který nabyl účinnosti 1. ledna 2005. Následují informace o procesu registrace (stav k 6. únoru 2006). Doplněno číselnými údaji. Grafy.

Jan Příb

Zvýšení důchodů a příplatků k důchodu v roce 2006

Právo pro podnikání a zaměstnání, 2006, roč. 15, č. 1, s. 7-10

Pravidla pro zvýšení důchodů, zvýšení důchodů podle nařízení vlády č. 415/2005 Sb., zvýšení příplatků k důchodu.

Pozemky a nemovitosti. Bytové hospodářství

Roland Stimpel

Erschwinglich wie nie

Dostupné jako nikdy předtím

WirtschaftsWoche, 2006, Nr. 5, S. 110-112

Státní příspěvek na bydlení se v Německu přestal od roku 2006 vyplácet a pronajímatelům nových staveb byly sníženy daňové odpisy – přesto je možné se na zdejším trhu nemovitostí vzhledem k poklesu cen a přesahu nabídky zajistit na stáří. K možnostem výhodného financování zakoupené nemovitosti. Dostupnost nemovitostí vzhledem k ročnímu příjmu (porovnání s rokem 1982). Zmínka o plánu zavedení generální daně na zisk z prodeje nemovitostí od roku 2008. Graf. K tématu i následující příspěvek na s. 112-113. Rubrika: Geld + Börse : Immobilien

Rob Cornelisse, Dennis Weber, Ronald Wijs, Gerard Blokland

Proposal for a uniform EU REIT regime. Part 1

Návrh na jednotný režim REIT v EU. Část 1.

European taxation, January 2006, Vol. 46, No. 1, p. 3-12

Stále více zemí v Evropské unii zavádí systém REIT (Real Estate Investment Trust). V této první části článku autoři rozebírají hlavní (potenciální) diskriminační aspekty režimů REIT. Druhá část naznačí, jak by jednotné systémy REIT v EU mohly být strukturovány. (Společnosti pro nákup, prodej, pronajímání nemovitostí, investiční podnikání.) - Odkazy. Rubrika: Articles [ET]

Rob Cornelisse, Dennis Weber, Ronald Wijs, Gerard Blokland

Proposal for a uniform EU REIT regime. Part 2

Návrh na jednotný režim REIT v EU. Část 2.

European taxation, February 2006, Vol. 46, No. 2, p. 68-75

Autoři v této druhé části článku naznačují v hlavních rysech své návrhy na jednotný systém REIT (Real Estate Investment Trust) v EU. Takový režim by podle mínění autorů eliminoval problémy, které by jinak vznikly z potřeby společné akce na straně členských států k řešení potíží spojených s režimem REIT. Jednotný systém REIT v EU by také zabránil konfliktům a vytvořil herní podmínky uvnitř vnitřního trhu pro investice do nemovitostí. Schéma. - Odkazy. Rubrika: Articles [ET]

Daniel Gross and Thomas Mayer

Raise rates to cool Europe's housing market

Zvyšte úrokové sazby, aby se evropský trh bydlení zklidnil

Financial Times, 24.3.2006, no. 36030, p. 13

Bytový trh eurozóny se podobá americkému: stejný růst cen, vysoké zadlužení domácností. V článku se rozebírá, zda by měla ECB jednat a jakým způsobem.

Christopher Swann

Soaring cost of home ownership turns spotlight on renting

Vzhledem k rostoucím nákladům na vlastnictví domů se do popředí dostává nájemní bydlení

Financial Times, 3.3.2006, no. 36012, p. 2

Jak vyplývá z průzkumu bytového trhu v USA provedeného HSBC, mění se postoj k nájemnímu bydlení. Mezi placením nájemného majiteli a splácením hypotéky není velký rozdíl, nebo jsou náklady na vlastní bydlení vyšší. Např. v Los Angeles jsou roční náklady na vlastnictví domu dvakrát vyšší než

na nájemní bydlení, i když si Američané mohou odečítat úroky z hypoték ze zdanitelného příjmu.
Diagr.

Práce. Zaměstnanci. Zaměstnavatelé

Stefan Kramer

Formerfordernisse im Arbeitsverhältnis als Grenzen für den Einsatz elektronischer Kommunikationsmittel

Požadované formy písemného styku v pracovním poměru vymezují použití elektronických komunikačních prostředků

Der Betrieb, 2006, Jg. 59, Heft 9, S. 502-508

Pracovní právo v Německu, možnosti uplatnění elektronických komunikačních prostředků v pracovním procesu, případy dodržování klasické písemné formy listin stanovené zákonem. Pracovní smlouva a její změny, výpověď atd. - Odkazy. Rubrika: Arbeitsrecht

Ius laboris ; zpracovatelé české verze příručky Nataša Randlová, Tereza Řihošková

Imigrační příručka

Práce a mzda, 2006, roč. 54, č. 1, s. 28-47

Účelem příručky je poskytnout přehled o různých národních systémech upravujících právo občanů ČR na vstup, pobyt a zaměstnání v jednotlivých členských státech EU a EHP. 1 tab.

Peter Gräf, Rolf Ackermann

Kombi lohnt

Kombinovaná mzda se vyplatí

WirtschaftsWoche, 2006, Nr. 6, S. 18-20, 22-25

Kombinovaná mzda v Německu by se podle politiků a ekonomů mohla stát zázračnou zbraní v boji s nezaměstnaností - jde o kombinaci regulérního pracovního místa za nízkou mzdu a státního příspěvku. Týkala by se pracovních míst, která vyžadují jen nepatrnou nebo žádnou kvalifikaci - počítá se až s 3,2 milióny zaměstnání. Modely kombinované mzdy v Rakousku, Francii a v USA. Nejdůležitější modely kombinované mzdy v Německu. Graf, tab. Rubrika: Politik + Weltwirtschaft : Arbeitsmarkt

Petr Kolev ; zdroje OECD, Eurostat, Tiscali, ČTK

Mzdy zaměstnanců zaostávají hluboko za evropským průměrem

Sondy, 2006, roč. 16, č. 8, s. 5

Mzdy v zemích EU. Průměrná a minimální měsíční mzda, roční výdělků v průmyslu a ve službách. 3 tab. Rubrika: Sondy - trh a my

Martin Štefko

Právní úprava přístupu na německý pracovní trh pro občany České republiky a jejich rodinné příslušníky

Právo pro podnikání a zaměstnání, 2006, roč. 15, č. 1, s. 12-20

Cílem článku je poskytnout alespoň rámcový přehled o složité úpravě zaměstnávání občanů ČR na území Německa. Přechodné období - akt o přistoupení, bilaterální dohody a ujednání o zprostředkování zaměstnání, přehled německé národní úpravy zaměstnávání pro příslušníky nových členských států EU, vstup na území Německa - ohlašovací povinnost, pracovní povolení, zaměstnání bez pracovního povolení, pracovní oprávnění, nelegální práce a její právní důsledky.

Rolf Ackermann, Cornelius Welp, Peter Leo Gräf

Punktuelle Eingriffe

Zákonodárci si troufají jen na drobné úpravy pracovního práva

WirtschaftsWoche, 2006, Nr. 9, S. 20-24, 29

Pracovní právo v Německu je komplikované a nepřehledné, a proto nedokonalé, i když např. pro ochranu před výpovědí je relevantních 27 zákonů. Mnohé oblasti pracovních vztahů vlastně nejsou zákonem jednoznačně upraveny, což přispívá k všeobecné tendenci soudců rozhodovat ve prospěch zaměstnance. Tento stav vnímaného zvýhodnění zaměstnance je označen jako "třídní boj realizovaný v soudní síni". Kultura řešení pracovních sporů je považována za výraznou překážku konkurenceschopnosti Německa (podniky musí příp. rizika prohraných sporů se zaměstnanci zohledňovat v kalkulacích) a v určité míře i za původce nezaměstnanosti. V grafu úroveň regulace výpovědí ve vybraných průmyslových zemích. 3 grafy. Rubrika: Politik + Weltwirtschaft : Arbeitsrecht

Norbert Häring, Olaf Storbeck

Sind Mindestlöhne besser als ihr Ruf?

Jsou minimální mzdy lepší než jejich pověst?

Handelsblatt, 6.3.2006, Nr. 46, S. 9

Působení minimální mzdy (MM) na trh práce, vývoj hledisek a argumentů. Příklady MM v USA. Ke studiím na téma MM. MM v Německu. K tématu MM se vztahují i další příspěvky na s. 9. Rubrika: Wirtschaft und Politik [HB] : Wissenschaft & Debatte

Andreas Große Halbuer

Warmer Regen

Navýšení platu

WirtschaftsWoche, 2006, Nr. 10, S. 146-151

Velký platový test podle odvětví v Německu. Variabilní složky platu a jejich formy. Faktory ovlivňující výši platu. 3 tab., 2 grafy, obr. Rubrika: Beruf + Erfolg : Gehaltstest

Marie Salačová

Změna náhrad cestovních výdajů s účinností od 1.1.2006

Práce a mzda, 2006, roč. 54, č. 2, s. 48-55

Komentář k vyhlášce MPSV č. 496/2005 Sb. a k vyhlášce MF č. 473/2005 Sb. Přehled základních sazeb stravného v cizí měně pro kalendářní rok 2006. Tab. - Viz též čas. Účetnictví č. 2/2006, s. 29-39.

Právo

Andrew I. Chukwuemerie

International legal war on the financing of terrorism : a comparison of Nigerian, UK, US and Canadian laws

Mezinárodní právní válka s financováním terorismu : srovnání nigerijského, britského, amerického a kanadského práva

Journal of money laundering control, 2006, vol. 9, no. 1, p. 71-88

Analýza některých důležitých aspektů práva uvedených zemí poukazuje na značné rozdíly, které mohou negativně působit na boj s terorismem. Vysvětl., odkazy.

Just saying no : the World Bank

Prostě říká ne : Světová banka

The Economist, March 4th 2006, vol. 378, no. 8467, p. 69

Nový předseda Světové banky Paul Wolfowitz vyhlásil boj korupci a již zrušil či pozastavil několik podezřelých půjček rozvojovým zemím. Jeho kampaň se však setkává se smíšenými reakcemi a bývá označována za naivní či svévolnou. Důvody uvedeny v článku. Rubrika: Finance and economics

Jiří Palivec

Koordinace legislativních procesů na unijní a národní úrovni a harmonizace práva v podmínkách členství České republiky v Evropské unii

Právník, 2006, roč. 145, č. 2, s. 148-167

Projednávání a přijímání návrhů aktů v rámci pilířů EU. Problematika koordinace projednávání návrhů dokumentů EU probíhající na úrovni unijních orgánů a na úrovni národní státní správy (základní fáze přípravy návrhů v rámci Evropské komise, projednávání návrhu v rámci Rady EU, příprava a jednání výborů Rady, úkoly národních institucí v projednávání aktů EU apod.). Čl. zachycuje stav v prosinci 2004. - Angl. res.

Petr Šabatka

Mezinárodní pravomoc podle nařízení o insolvenčních řízeních

Právní rozhledy, 2006, roč. 14, č. 3, s. 95-101

K nařízení Rady č. 1346 o insolvenčních řízeních, které vstoupilo v platnost dnem 31.5.2002, a zejména pak k čl. 3, který stanoví pravidla určení mezinárodní pravomoci k zahájení insolvenčního řízení. Definice centra hlavních dlužnickových zájmů, problematika určení centra ve vztahu ke společnostem tvořícím holding, teritoriální insolvenční řízení, možné konflikty pravomocí, jejich prevence a řešení.

Jana Čechová, Vladimír Příkryl

Nekalé obchodní praktiky

Právní rádce, 2006, roč. 14, č. 2, s. 31-39

K problematice harmonizace právních předpisů členských států týkajících se nekalých obchodních praktik, které poškozují ekonomické zájmy spotřebitele. Současný stav v EU a překážky harmonizace. Ochrana spotřebitele v českém právu (obchodní zákoník). Problémy definice spotřebitele v obchodním zákoníku i v zákoně o ochraně spotřebitele, zákaz klamání spotřebitele, dozor nad ochranou spotřebitele aj. Základní obsah směrnice č. 2005/29/ES ze dne 11. května 2005 (klamavá jednání, klamavá opomenutí, agresivní obchodní praktiky).

Michal Bobek

Několik poznámek k práci s judikaturou komunitárních soudů

Soudní rozhledy, 2006, roč. 12, č. 2, s. 41-49

V úvodu stručně k evropské soudní soustavě, dále podrobně k podobě rozsudku Soudního dvora a ke stanovisku generálního advokáta. V závěru odpověď na otázku, proč číst judikaturu Soudního dvora.

Mária Bujňáková

Opodstatnenosť daňového práva ako samostatného odvetvia práva v právnom poriadku Slovenskej republiky

Mezinárodní a srovnávací právní revue, 2005, roč. 5, č. 14, s. 4-12

Příspěvek se zaměřuje na postavení a funkci daňového práva jako pododvětví slovenských finančněprávních norem po roce 1993. Věnuje se i vlastnímu procesu vyčleňování daňového práva z odvětví finančního práva a opodstatněnosti tohoto samostatného vyčlenění v právním systému Slovenské republiky. Pozn. - Lit. Rubrika: Finanční právo v souvislostech potřeb národního státu a harmonizace práva EU

Jiří Kindl

Podnik nebo soutěžitel ... záleží na tom?

Právní rozhledy, 2006, roč. 14, č. 5, s. 161-170

Podnik jako adresát evropských soutěžněprávních norem, problematika správného vymezení pojmů (podnik, soutěžitel), aplikace pojmu podnik na veřejnoprávní instituce.

Zdenka Hudcová

Právní postavení a daňový režim neziskových organizací ve Velké Británii

Daně a finance, 2006, roč. 14, č. 1, s. 18-22

Pojednání je zaměřeno na právní úpravu neziskového sektoru ve Velké Británii a na objasnění pojmu veřejný (charitativní) účel. Stručně se též věnuje daňovému režimu neziskových organizací.

Zdenka Hudcová

Právní postavení a zdaňování neziskových organizací ve Spolkové republice Německo

Daně a finance, 2006, roč. 14, č. 2, s. 16-21

Základní pojmy a právní úprava neziskového sektoru v SRN. K pojmu veřejně prospěšný účel. Právní rámec daňového režimu neziskových organizací. 1 schéma. - Lit.

Milan Šebesta, Vilém Podešva

Rámcové smlouvy a zadávání veřejných zakázek

Právní fórum, 2006, roč. 3, č. 2, s. 56-60

K právní úpravě rámcových smluv v oblasti veřejných zakázek. Rámcové smlouvy de lege lata a de lege ferenda.

Jan Vích

Sjednávání cen průmyslových investičních celků

Právní rádce, 2006, roč. 14, č. 2, s. 4-16

Problematika tvorby ceny dodávaného průmyslového investičního celku a příslušných platebních podmínek dle obchodního zákoníku. Sjednání pevné ceny, cena určená náhradovým (rozpočtovým) způsobem, cena určená metodou sjednaných sazeb za realizovanou jednotku produkce výkonů, aplikace hlavních metod tvorby ceny, platební podmínky, platební nástroje k úhradě peněžitých závazků, bankovní záruka, úvěrování vývozu průmyslových investičních celků.

Tomáš Richter

Základní stavební kameny vládního návrhu insolvenčního zákona. Část 2.

Právní fórum, 2005, roč. 2, č. 12, s. 482-487

K vládnímu návrhu zákona o úpadku (srpen 2005). V této části příspěvku o věřitelích a dlužníkovi v novém insolvenčním řízení. Totožnost věřitelů, zajištěný dluh, pravomoci a postavení věřitelů v konkurzu a v reorganizaci, právní povinnosti a postavení dlužníka v reorganizaci aj.

Ladislav Balko

Základy porovnávacího finančního práva

Mezinárodní a srovnávací právní revue, 2005, roč. 5, č. 14, s. 38-52

Autor rozebírá problematiku porovnávacího finančního práva na Slovensku. Vysvětluje jeho místo v právní vědě, příčiny vysokého stupně politické podmíněnosti finančního práva, jeho základní principy. Ukazuje též, že principy a základy finančního práva ilustrované na slovenském příkladě lze najít i ve smlouvě o Evropské ústavě a v ústavách většiny členských zemí EU. Pozn. - Lit. Rubrika: Finanční právo v souvislostech potřeb národního státu a harmonizace práva EU

Přehled judikatury Evropského soudního dvora v českých časopisech**Právní rozhledy, 2006, roč. 14, č. 6**

K postavení cizinců vysílaných zaměstnavatelem pracovat v jiném členském státě EU : čl. 49 SES : Komise v. Německo : žaloba pro nesplnění povinnosti
rozsudek ESD z 19.1.2006 C-244/04

Správní právo, 2006, roč. 39, č. 1

Nepřímý účinek komunitárního práva : policejní a soudní spolupráce v trestních věcech : články 34 a 35 EU : rámcové rozhodnutí 2001/220/SVV : postavení obětí v trestním řízení: ochrana ohrožených osob : výslech nezletilých svědků : účinky rámcového rozhodnutí : předběžná otázka, kterou vznesl florentský vyšetřující soudce : Ufficio del giudice per le indagini preliminari, Tribunale di Firenze (Itálie) : v. Maria Pupino
rozsudek ESD z 16.6.2005 C-105/03

Sankce za nesplnění rozsudku Evropského soudního dvora o porušení povinnosti členského státu EU : současné uložení paušální pokuty i penále : dozorčí žaloba Komise v. Francie
rozsudek ESD z 12.7.2005 C-304/02

Nepřímý účinek komunitárního práva : plnost a přesnost údajů v účetních zápisech : efektivnost právní sankce – použití mírnějšího trestu v případech, kdy je to ve prospěch obžalovaného : trestní řízení proti Silviu Berlusconi (C - 387/02), Sergiu Adelchimu (C - 391/02) a Marcellu Dell'Utri a dalším (C - 403/02) : předběžná otázka, kterou vznesl Tribunale di Milano (C - 387/02 a C - 403/02) a Corte d'appello di Lecce (C - 391/02) - Itálie
rozsudek ESD z 3.5.2005 spojené věci C - 387/02, C - 391/02 a C - 403/02, ECR 2005, I - 3565

Občanství Unie : zákaz diskriminace : daňové odpočty : volný pohyb daňových poplatníků : předběžná otázka, kterou vznesl Bundesfinanzhof (Německo) : správní spor Egon Schempp v. Finanzamt München V
rozsudek ESD z 12.7.2005 C - 403/03

Ochrana finančních zájmů spotřebitele : opatření orgánu bankovního dohledu za účelem ochrany klientů úvěrových ústavů : předběžná otázka, kterou vznesl Bundesgerichtshof (Německo)
odpovědnost za škodu způsobenou nesprávným dohledem : spor o náhradu škody Peter Paul, Cornelia Sonnen-Lütte, Christel Mörkens v. Spolková republika Německo
rozsudek ESD z 12.9.2004 C - 222/02, ECR 2004, I - 9425

Volný pohyb osobních údajů : efektivnost právní sankce - svoboda projevu : předběžná otázka, kterou vznesl Göta Hovrätt (Švédsko) : trestní řízení proti Bodil Lindqvistové
rozsudek ESD z 6.11.2003 C - 101/01, ECR 2003, I - 12971

Boj proti terorismu : omezující opatření namířená proti osobám spojeným s Usámou bin Ládinem, sítí Al-Kajdá a Talibanem : základní práva : ius cogens : žaloba na zrušení nařízení Rady č. 467/2001, nařízení Komise č. 2062/2001 a následně též na zrušení nařízení Rady č. 881/2002 : Ahmed Ali Yusuf a Al Barakaat International Foundation v. Rada a Komise (T-306/01) : Yassin Abdullah Kadi v. Rada a Komise (T-315/01)
rozsudek Soudu prvního stupně (druhý rozšířený senát) z 21.9.2005 T-306/01, T-315/01

Zkratky a vysvětlivky

ESD – Evropský soudní dvůr

SDES – Soudní dvůr Evropských společenství (oficiální název)

SD ESUO – Soudní dvůr Evropského společenství uhlí a oceli

Soud prvního stupně neboli Soud první instance (součást ESD)

Přehled judikatury českých soudů týkající se práva ES**Sbírka rozhodnutí NSS, roč. 4, č. 1**

Výklad právních norem : daň z přidané hodnoty : místo plnění : k & 2b odst. 3 zákona ČNR č. 588/1992 Sb., o dani z přidané hodnoty, ve znění rozhodném pro zdaňovací období srpen 2000 : k čl. 9 Šesté směrnice Rady ze dne 17. května 1977, o harmonizaci právních předpisů členských států týkajících se daní z obratu – společný systém daně z přidané hodnoty : jednotný základ daně (77/388/EHS, též Šestá směrnice) : P.T.B, s.r.o. v. Finanční ředitelství v Brně o odpočet daně z přidané hodnoty a o kasační stížnosti žalobce

rozsudek NSS z 29.9.2005

2 Afs 92/2005-45

<http://www.nssoud.cz/anonym.php?ID=2134>

Zkratky a vysvětlivky

NS ČR – Nejvyšší soud ČR

NSS – Nejvyšší správní soud

ÚS ČR – Ústavní soud ČR

Statistika. Demografie. Sociologie**Getting a grip on prosperity****Jak se vypořádat s prosperitou**

The Economist, March 4th 2006, vol. 378, no. 8467, p. 72

Polemika s názorem, že americká hospodářská statistika nevystihuje plně sílu hospodářství země, protože špatně měří moderní "znalostní" ekonomiku. Zejména nepostihuje nehmotné investice firem. Podle příspěvku, čerpajícího ze dvou studií na toto téma (viz přesné prameny), se však zahrnutím měření nehmotných investic nemusí obraz americké ekonomiky vylepšit. Rubrika: Economics focus [Ec]

Iva Ritschelová, Anton Steurer, Eva Krumpová

Účet výdajů na ochranu životního prostředí

Statistika, 2006, roč. 43, č. 1, s. 53-67

Základní principy tvorby účtu výdajů na ochranu životního prostředí (EPEA) vypracované Evropským statistickým úřadem (Eurostat). Pokus o zavedení EPEA v České republice a výsledky prvního propočtu celkových národních výdajů na ochranu životního prostředí za rok 1997. Nové (resp. upravené) statistické zjišťování ČSÚ v této oblasti, které by mohlo významným způsobem přispět k rozvoji EPEA pro ČR. 1 tab., 1 schéma. - Angl. abstrakt - 15 lit.

Účetnictví

Jörg Baetge, Cord Prigge

Anforderungen an verpflichtende, empfohlene und freiwillige Angaben des Konzernlageberichts **Povinné, doporučené a dobrovolné údaje ve výroční zprávě o činnosti skupiny**

Der Betrieb, 2006, Jg. 59, Heft 8, S. 401-407

Sestavení koncernové výroční zprávy v Německu; přehled nových hledisek skupinové výroční zprávy, k obsahu zprávy - odstupňování nepovinných, resp. povinných údajů: údaje povinné ze zákona, údaje povinné dle DRS 15 (německý účetní standard), doporučení na základě DRS, dobrovolné údaje. Výsledky empirického zkoumání požadavků kapitálového trhu na novou výroční koncernovou zprávu (se zohledněním názoru německých soukromých investorů a znalců kapitálového trhu). Členění a obsahové uspořádání výroční zprávy od obchodního roku 2005. 3 grafy, tab. - Odkazy. Rubrika: Betriebswirtschaft [B]

Klaus Bertram

Einheitliche Bewertung von Pensionsrückstellungen in Handels- und Steuerbilanz?

Shodné ocenění penzijních rezerv v obchodní i daňové bilanci?

Der Betrieb, 2006, Jg. 59, Heft 7, S. 350-352

Srovnání obchodního a daňového ocenění penzijních rezerv, hodnocení nového reformního návrhu Institutu auditorů (IDW) k oceňování penzijních závazků. Obchodní bilance, účetní úrok, k rozdílům mezi zásadami německého účetnictví a IFRS. Daňová bilance, třetinová úprava, rozdělení plusových i minusových částek (docílených na základě aplikací směrných tabulek z roku 2005) do tří let. - Odkazy. Rubrika: Betriebswirtschaft [B]

Vladimír Hruška

IAS/IFRS - požadavky na zveřejňování. (7), IAS 38 - Nehmotná aktiva

Účetnictví, 2006, č. 2, s. 21-24

IAS 38 z hlediska požadavků na zveřejňování (obecné požadavky, informace k nehmotným aktivům oceňovaným po prvotním uznání pomocí modelu přecenění, výdaje na výzkum a vývoj, ostatní informace).

Barney Jopson, Robert Bruce

International accountancy

Mezinárodní účetnictví

Financial Times, 6.3.2006, no. 36014, sep. sect. (2 p.)

Otázka konvergence účetních standardů v mezinárodním měřítku, změna v postoji regulačních orgánů. Pohled EU a USA. Daňové otázky, malé a střední podniky. Rubrika: Special report [FT]

Jörg Baetge, Rainer Heumann

Wertorientierte Berichterstattung - Anforderungen des Kapitalmarkts und Umsetzung in der Konzernlageberichterstattung

Výkaznictví orientované na hodnotu - požadavky kapitálového trhu a realizace v koncernové situační zprávě

Der Betrieb, 2006, Jg. 59, Heft 7, S. 345-350

Podnikové výkaznictví v Německu, Value Reporting, resp. Sharehold Value Reporting. Výkaznictví německých podniků prožívá převrat, což dokazují změny v německém obchodním zákoníku či německém účetním standardu. Do podnikových výkazů pronikají prvky, které mohou investorům (finančním analytikům) usnadnit prognózu pravděpodobného vývoje podniku. Pojem a zásady Value Reporting. Empirické zkoumání požadavků kapitálového trhu ohledně Value Reporting. Integrace Value Reporting do koncernové situační zprávy. - Odkazy. Rubrika: Betriebswirtschaft [B]

Blažena Petříková

Změny provedené v Českých účetních standardech

Unes - účetnictví neziskového sektoru, 2006, roč. 4, č. 1, s. 18

Stručná informace o změnách a doplněních v Českých účetních standardech (s účinností od 1. ledna 2006).

Účetní TIP

č. 7/2006

Daňová ztráta. Postřehy z daňové a účetní praxe (Zprostředkování). Paušální výdaje v otázkách a odpovědích.

č. 8/2006

Daňové doklady pro účely DPH - 1. část. Postřehy z daňové a účetní praxe - Účetní odpisy dlouhodobého majetku. Zdaňování úrokových příjmů ve vztahu k zahraničí. Aktuality z legislativy.

Daně a účetnictví bez chyb, pokut a penále

(výběr z obsahu)

č. 4/2006

Přechod z daňové evidence na účetnictví. IAS 7 - Výkazy peněžních toků. Otázky z praxe k účetnictví. Náhrady cestovních výdajů (2.) - při zahraničních pracovních cestách. Koncesované živnosti (2.) - povinnosti podnikatele. Mzdy v nevýdělečných organizacích.

Veřejná správa

Bert Losse

Kein Nachteil

Pro soukromý sektor to není nevýhoda

WirtschaftsWoche, 2006, Nr. 9, S. 34-35

Stávky ve veřejných službách v Německu (likvidace komunálního odpadu) přispívají k prosazení soukromých firem. Likvidace odpadu je úkolem obcí: ty smějí tímto úkolem pověřit soukromou firmu, nadále však nesou odpovědnost a vybírají poplatky; zatím je snaha prosadit změnu zákona o recyklaci a přenést veškerou odpovědnost na soukromý sektor neúspěšná. Graf. Rubrika: Politik + Weltwirtschaft : Privatisierung

Petr Průcha

Organizace a kontrola veřejné správy v České republice

Der Aufbau und die Kontrolle der öffentlichen Verwaltung in der Tschechischen Republik

Mezinárodní a srovnávací právní revue, 2005, roč. 5, č. 13, s. 19-31

Příspěvek byl pronesen na mezinárodní konferenci, konané 10. března 2005 v Brně, věnované vybraným aspektům organizace správního soudnictví v České republice a Rakousku. Přehledným způsobem informuje o organizaci a kontrole veřejné správy v České republice. - Příspěvek je zveřejněn v české a německé jazykové verzi. Rubrika: Setkání soudců Nezávislých správních senátů Rakouské republiky a Nejvyššího správního soudu České republiky v Brně dne 10.3.2005

Jaroslava Kypetová

Portugalsko funguje i bez samosprávných regionů. Část 2.

Obec & finance, 2006, roč. 11, č. 1, s. 48-49

Financování a vliv regionů Portugalska na čerpání strukturálních fondů. Daňové příjmy obcí, sdílené daňové příjmy, municipální fondy, zohlednění inflace, nízký vliv obcí na daňové příjmy, zákonem stanovená daň z převodu nemovitostí SISA. Prostředky přijaté ze strukturálních fondů. Tab. Rubrika: Zkušenosti ze zahraničí

Jindřich Novák

Registry a informační systém o majetku státu

Veřejná správa, 2006, roč. 17, č. 8, s. 26-28

ÚZSVM (Úřad pro zastupování státu ve věcech majetkových). Struktura a obsah registru ÚZSVM, výstupy z registru, zastoupení územních pracovišť. ISMS, budování nového informačního systému o majetku státu. 2 grafy. Rubrika: Téma [VS]

Jan Dvořák

Spojené království: Středisko správních činností

Veřejná správa, 2006, roč. 17, č. 8, s. 24-25

One stop shop. K inspirujícímu modelu fungování městské správy v Liverpoolu, styk s občany prostřednictvím středisek správních činností. Chod středisek a hlavního střediska, pracovní doba, praxe vyřizování žádostí. Distanční komunikace, non-stop kontaktní centrum, personální vybavenost. Rubrika: Zahraničí [VS]

Petr Havlan

Úřad pro zastupování státu ve věcech majetkových - tři roky poté

Právní fórum, 2005, roč. 2, č. 12, s. 474-477

Ohlédnutí za tříletým působením Úřadu pro zastupování státu ve věcech majetkových. Autor nejprve připomíná charakter, strukturu a činnost Úřadu (procesní jednání, právní stanoviska, hospodaření aj.), dále se vyjadřuje k aktuálním úkolům.

Veřejné finance. Rozpočet

Abschluss des Bundeshaushalts 2005 - Ist-Bericht

Uzávěrka spolkového rozpočtu 2005 - výsledná zpráva

Monatsbericht des BMF, Februar 2006, Nr. 2, S. 39-66

Příspěvek představuje konečné výsledky závěrečné zprávy o spolkovém rozpočtu Německa za rok 2005. Nejprve uvádí základní údaje o spolkovém rozpočtovém plánu na rok 2005, dále sleduje vývoj rozpočtových výdajů podle podrobnějšího členění a vysvětluje změny oproti plánovaným údajům u hlavních výdajových položek (sociální zabezpečení, doprava, vzdělání, věda atd.). Závěrem je podán přehled o vývoji rozpočtových příjmů. 16 tab., 5 diagr. Pozn. Rubrika: Analysen und Berichte

Werner Mußler

Das deutsche EU-Defizitverfahren wird zur unendlichen Geschichte

Řízení EU proti Německu v důsledku nedodržování pravidel zadluženosti se stává dlouhodobou záležitostí

Auszüge aus Presseartikeln, 15. Februar 2006, Nr. 8, S. 11-12

Autor se zamýšlí nad možnými variantami dalšího průběhu řízení Evropské komise vůči Německu v důsledku nedodržování pravidla Paktu stability a růstu o hranici zadlužení 3 % HDP. Zvažuje nové možnosti, které nabízí reforma Paktu stability a růstu v tomto směru, a odhaduje pravděpodobný vývoj. - Přetištěno z Frankfurter Allgemeine Zeitung, z 13. února 2006.

Petr Toth

Financování obcí na Slovensku a porovnání s Českou republikou

Obec & finance, 2006, roč. 11, č. 1, s. 54-56

Nový systém financování měst a obcí v SR (výčet souvisejících zákonů); fiskální decentralizace, přechod kompetencí. Přenesený výkon státní správy, čtyři základní změny modelu. Sdílené daňové příjmy, dohoda o vyrovnání (výnos daně z příjmů fyzických osob), místní daně a poplatků (fakultativnost). Srovnávací tabulka financování obcí ČR a SR. Tab., graf.

Zuzana Trhlínová

Finanční autonomie obcí : zkušenosti financování obcí v zemích Evropské unie. [Část 1.]

Obec & finance, 2006, roč. 11, č. 1, s. 46-47

Modely fiskální autonomie obcí v EU; vymezení místních daní (možnosti uvalit přírážku k dani z nemovitostí, definovat sazbu daně z nemovitostí). Vyšší daňová pravomoc obcí u tzv. ostatních daňových příjmů. Daňová autonomie obcí, kombinovaný model fiskálního federalismu. Tendence k unifikovanému modelu místní daňové autonomie. Tab. Rubrika: Zkušenosti ze zahraničí

Rainald Borck

Fiscal competition, capital-skill complementarity, and the composition of public spending

Fiskální konkurence, komplementarita kapitálu a kvalifikované pracovní síly a složení veřejných výdajů

FinanzArchiv, 2005, Vol. 61, No. 4, p. 488-499

Autor navazuje na předchozí modelové analýzy dopadů fiskální konkurence na složení veřejných výdajů (M. Keen, M. Marchand, 1997) a rozšiřuje je o heterogenitu v oblasti kvalifikace pracovních sil. Předpokládá se mobilita vysoce kvalifikovaných pracovních sil a jejich komplementarita s kapitálem, nízká mobilita nekvalifikovaných pracovních sil, rozdílné zaměření obou skupin při čerpání veřejných statků. Ukazuje se, že fiskální konkurence se projevuje nejen v nabídce daňových zvýhodnění pro firmy, v infrastruktuře, ale také vede k tomu, že veřejné statky zvýhodňují mobilní vysoce kvalifikované pracovní síly. Vzorce, příloha. Pozn. - Angl. res. - Lit.

Paola Subacchi and Vanessa Rossi

How profligacy can become a virtue

Jak se marnotratnost může stát ctností

Financial Times, 22.2.2006, no. 36004, p. 15

Na rozdíl od USA je Evropa v pasti nízkého růstu a vysokých úspor. Trvat za těchto okolností na snižování schodků veřejných financí může mít záporné účinky. Důraz na fiskální přísnost jen zhoršuje slabou spotřebu. Než začne generace baby-boomu odcházet do důchodu, mohly by pro příštích deset let být přijatelné politiky typu agresivní akcelerace veřejných investic. Příspěvek čerpá ze studie zpracované v Chatham House, Londýn.

Hannes Rehm

New approaches to a fiscally oriented debt management strategy: objectives, instruments, and risks

Nové přístupy k fiskálně orientované strategii řízení dluhu: cíle, nástroje a rizika

FinanzArchiv, 2005, Vol. 61, No. 4, p. 587-608

Příspěvek seznamuje s cíli a riziky fiskálně orientované strategie správy státního dluhu v Německu a představuje nástroje, které mohou být použity za účelem snížení souvisejících rizik. Analýza je doplněna institucionálním, organizačním a právním rámcem, který správci dluhu v Německu musejí dodržovat. Pozn. - Angl. res. - Lit. Rubrika: Fiscal policy in action

Hana Marková

Role Paktu stability a růstu v rozpočtovém hospodaření

Mezinárodní a srovnávací právní revue, 2005, roč. 5, č. 14, s. 17-24

Příspěvek se zabývá problematikou legislativní úpravy rozpočtového hospodaření členských států EU, zejména pokud jde o pravidla postupu při nadměrném schodku nad povolenou výši a opatření a sankce v případě jeho výskytu. Tyto postupy tvoří součást tzv. Paktu stability a růstu, jehož jednotlivé

dokumenty jsou v příspěvku rozebírány. Pozornost je věnována i dohodě o změně pravidel rozpočtového hospodaření přijaté na summitu EU ve dnech 22. a 23. 3. 2005 v Bruselu. Pozn. - Lit. Rubrika: Finanční právo v souvislostech potřeb národního státu a harmonizace práva EU

Die Steuereinnahmen des Bundes und der Länder im 4. Quartal 2005 und im Jahr 2005
Daňové příjmy spolkového státu a spolkových zemí ve 4. čtvrtletí 2005 a v roce 2005

Monatsbericht des BMF, Februar 2006, Nr. 2, S. 67-70

Příspěvek informuje o vývoji daňových příjmů spolkového státu a spolkových zemí v Německu ve čtvrtém čtvrtletí 2005 a za celý rok 2005. Ukazuje, že zejména příjmy v prosinci 2005 přispěly k tomu, že skutečně vybrané daně za rok 2005 byly vyšší, než kolik činily listopadové odhady. Pozitivní byl i vývoj korporační daně (nárůst o 24,5 % oproti předchozímu roku), zatímco daň z obrátu vzrostla pouze o 1,7 %, což svědčí o slabém nárůstu soukromé spotřeby. 2 tab. Pozn. - Lit. Rubrika: Analysen und Berichte

Donata Riedel

Von Ministern und Mäusen

O myších a ministrech

Handelsblatt, 23.2.2006, Nr. 39, S. 2

Návrh rozpočtu pro rok 2006 zvládl nový německý ministr financí relativně v klidu. Protesty vládních kolegů nepřekročily meze, protože výrazné zvýšení daní od roku 2007 sníží úsporný tlak (zvýšení sazby DPH). Přehled rozpočtových kapitol a meziroční změny (2005/2006). Schéma. Rubrika: Handelsblatt-Thema

Zdravotnictví

Jeremy Rifkin

Gesunde Wettbewerbsfähigkeit

Zdravá konkurenceschopnost

Handelsblatt, 7.3.2006, Nr. 47, S. 11

Úvaha o možnosti zvýšit konkurenceschopnost Německa zaměřením na péči o dobrý zdravotní stav zaměstnanců - tato investice se na růstu projeví příznivěji než zvýšení výdajů na vzdělání. Např. v USA se výpadek produktivity z důvodu špatného zdravotního stavu zaměstnanců odhaduje na 260 mld. dolarů ročně, což představuje 2,4 procenta HDP (v Německu se výpadek pro rok 2003 odhaduje na 42,5 mld. eur - 2 procenta HDP). Absence kultury zdravotní prevence - na úrovni podniků i státu, význam zásadního přesměrování zdravotních výdajů do preventivních zdravotních programů. Rubrika: Wirtschaft und Politik [HB] : Wissenschaft & Debatte

Grappling with deficits : National Health Service

Boj s deficitem : Národní zdravotní služba

The Economist, March 11th 2006, vol. 378, no. 8468, p. 31-32

Britská National Health Service očekává ve fiskálním roce 2005-2006 deficit kolem 800 mil. GBP. Otázkou je, proč hospodaří s deficitem, když se v průběhu sedmi let její rozpočet zdvojnásobil. Diagr.

Michal Tomášek

Osnova vstupů evropského práva do oblasti zdravotnictví

Právník, 2006, roč. 145, č. 2, s. 168-184

Dělba pravomocí v oblasti zdravotnictví mezi členskými státy a Společenstvím. Vztah zdravotnictví k volnému pohybu zboží, služeb a osob (dokumentováno na významných judikátech Evropského soudního dvora). Vztah evropského práva k právním vztahům ve zdravotnictví ve světle základních práv a svobod. - Angl. res.

Zemědělství

Viktória Vásáry

Institutional adaptation of the Common Agricultural Policy : the case of the paying agency

Institucionální adaptace Společné zemědělské politiky [CAP] : kauza agentury - plátce

Development and finance, 2006, No. 1, p. 80-87

Asymetrické informace o úkolech delegovaných institucemi Evropského společenství na vlády členských států vyžadují vysokou úroveň monitoringu, řízení a vymáhání ze strany Komise. Nedostatečnost či absence sdíleného řízení charakterizující Společnou zemědělskou politiku se považuje za problém, který musí řešit jak staré, tak nové členské státy. V článku se rozebírá struktura vztahu příkazce - zprostředkovatel v institucích. Přehled faktorů, které mají na vztah dopad. Financování CAP. Platební a kontrolní procedury v členských státech, funkce Evropské komise při zúčtování. Nepravidelnosti, nesouměrnosti a nekorektnosti způsobené nesprávným řízením a kontrolní mechanismus pro hledání těchto nesouměrností. Jaké organizace zajišťují přenos CAP v nových členských státech (např. ARMA v Polsku, ARIB v Estonsku, ARDA v Maďarsku - viz jejich rozložený název, vazba na SAPARD atd.) 3 tab., 1 schéma. Poznámky. - Bibliogr.

Dagmar von Janowsky

LUCAS - eine europäische Flächenstichprobe und ihre Auswirkungen auf die deutsche Agrarstatistik

LUCAS - namátkové šetření zemědělských ploch na evropské úrovni a jeho dopady na německou zemědělskou statistiku

Wirtschaft und Statistik, 2006, Nr. 1, S. 55-65

Projekt LUCAS (Land use / cover area frame statistical survey - Rámcový statistický přehled zemědělské plochy a jejího užití) měl za úkol poskytnout na celoevropské úrovni data o rozsahu a využití zemědělské plochy. Příspěvek nejprve popisuje koncepci a statistické postupy prováděné v rámci statistického šetření projektu LUCAS a seznamuje s výsledky pro německé zemědělské statistiky. 5 tab., 3 přehledy, vzorce. Pozn. - Něm. res. - Lit. Rubrika: Textteil : Land- und Forstwirtschaft

F. Sřteleček, J. Lososová, R. Zdeněk

Results of agricultural enterprises economy in 2004

Výsledky hospodaření zemědělských podniků v roce 2004

Agricultural economics, 2006, Vol. 52, No. 1, p. 31-44

Na základě několikaleté analýzy ekonomických výsledků výběrového souboru zemědělských podniků hospodařících v různých výrobně-klimatických podmínkách jsou definovány dlouhodobé tendence výsledků hospodaření těchto podniků a faktorů, které je ovlivňují. Cílem je zhodnotit vliv vnějších podmínek na výsledky hospodaření zemědělských podniků a analyzovat vliv vstupu ČR do EU na změnu ekonomických podmínek podniků. 10 tab., 6 grafů. Pozn. - Angl. a čes. res. - Lit.

Ostatní

Matthew Bishop

The business of giving : a survey of wealth and philanthropy

Dárcovský byznys : přehled o bohatství a filantropii

The Economist, February 25th 2006, vol. 378, no. 8466, centr. sect. (18 p.)

Nástup nových filantropů, zrození filantropokapitalismu, motivy a trendy dobročinnosti, dobročinné podniky, sociální podnikatel, jak zvýšit efektivnost dobročinnosti. Příklady z vyspělých i rozvojových zemí. Tab., diagr. Rubrika: Survey [Ec]

Defensive measures

Obranná opatření

The Economist, February 25th 2006, vol. 378, no. 8466, p. 36

K projektu spolupráce na základním výzkumu a technologiích v obraně v rámci EU. Otázka účelnosti projektu, rozdíly mezi americkými a evropskými výdaji na vojenský výzkum. Rubrika: Charlemagne

Thomas Sigmund

Der erste große Ländertest

První velký test německých zemí

Handelsblatt, 1.3.2006, Nr. 43, S. 10

Rozložení politických sil v německých zemích; v grafech pořadí německých zemí v dosaženém růstu, HDP na hlavu a podle míry nezaměstnanosti. Grafy.

Olaf Storbeck

Ökonomische Prunksitzung

Ekonomické masopustní pódium

Handelsblatt, 27.2.2006, Nr. 41, S. 9

Humor v ekonomii; co naznačují vtipy o ekonomech. K tématu také HB, 24./25./26.2.2006, Nr. 40, S. 1 Weekend Journal. Rubrika: Wirtschaft und Politik [HB] : Wissenschaft & Debatte

ZKRÁCENÉ PŘEKLADY ODBORNÝCH ČLÁNKŮ

Stability v flexibility

Stabilita versus pružnost

The Economist, April 8th 2006, vol. 379, no. 8472, p. 36

Ve snaze o vytvoření starostlivé a současně efektivní společnosti kombinují evropské země četné zásahy státu do pracovních i jiných trhů s přísně úsporným režimem ve fiskálních a měnových záležitostech. Toto spojení se jeví jako rozumné. První druh opatření ztělesňuje ty mírnější, vlídnější vlastnosti evropského „sociálního modelu“, kdežto druhý omezuje finanční nezodpovědnost a měl by tak modelu zajistit dlouhou životnost.

Kdyby chyby. Jak dosvědčuje příklad Francie a Německa, realita je taková, že evropské vlády zřejmě musí volit mezi fiskální a měnovou stabilitou na jedné straně a reformami, které by daly jejich hospodářství větší pružnost, na straně druhé. A často se rozhodnou řešit nejdříve veřejné finance, v důsledku čehož je jejich reformní úsilí slabší, než by mělo být.

Může se zdát divné, že by realizace jednoho typu reformem měla být snazší než toho druhého. Koneckonců by se měly navzájem podporovat. Všechny reformy mají své vítěze i poražené. Zmírněním distribučního dopadu se může léčba pomocí fiskální politiky stát stravitelnější. Jakmile reforma začne fungovat, měla by zvýšit potenciální růst a opět stabilizovat veřejné finance.

Zhruba toto se stalo v zemích, které se musely vyrovnávat s krizí, v níž se pokazilo všechno najednou – jako např. ve Švédsku počátkem devadesátých let. V ostatních případech však nešla fiskální opatření a širší reformy ruku v ruce; ve skutečnosti mezi nimi byl často opačný poměr. K fiskálním opatřením může dojít i bez reformem, jak tomu bylo ve východní Evropě po pádu komunismu. Západní Evropa běžněji upřednostňuje fiskální (a měnovou) stabilizaci bez provádění reformem, které by zvýšily pružnost, jako je tomu v Německu a občas i v Itálii. Zdá se, že obojí mít nemůžeme.

Vždy na jaře zveřejňuje Centrum pro evropské reformy v Londýně přehled, v němž se hodnotí, co země EU vykonaly pro splnění Lisabonské reformní agendy – cokoli od inovací přes liberalizaci služeb po flexibilitu trhu práce. Rok po roce vykazují země, které vykonaly nejvíce pro stabilizaci svých veřejných financí, nejhorší výsledky v oblasti reformem (letos se to týká Polska, Itálie a Portugalska); zatímco země, které nejvíce pokročí v reformách, jen málo postupují na makroekonomické frontě.

Vypadá to, jakoby Evropa musela vystačit jen s určitým „množstvím“ reformem. Jestliže vlády investují čas a péči do vylepšení veřejných financí, ostatních reformem se vzdávají. To je škodlivé. Země eurozóny již nemohou za pomoci makroekonomické politiky kompenzovat nepříjemnosti spojené s dalšími opatřeními a celkové náklady reformem se tím zvyšují. V důsledku toho je méně reformem, než by mělo být, ekonomiky fungují méně efektivně – a je těžší udržet veřejné finance v pořádku.

A to není všechno. Evropské vlády nejenom že mají před sebou těžkou volbu, ale jsou přímo tlačeny k tomu, aby upřednostňovaly makroekonomickou stabilizaci před strukturálními změnami, které by zvýšily pružnost.

Vezměme si případ Francie a Německa. Francouzský premiér se pokusil prosadit relativně nevelkou reformu trhu práce – a jeho pozice je v ohrožení. Naopak německá velká koalice plánuje to, co by mohlo být největším fiskálním utahováním opasků v posledních několika desetiletích – a právě vyhrála regionální volby. Evropská reakce na reformy se zdá být zrcadlovým obrazem té americké. Ve Spojených státech není žádná velká opozice proti změnám na trhu práce, ale politici, kteří navrhnou zvýšení daní, si zřejmě přejí skoncovat se životem. V Evropě se pracovní reformy jeví téměř nemožné, ale proti docela velkému zvýšení daní se objeví jen slabý náznak protestu.

Proč by jeden druh reformy měl být politicky obtížnější než ten druhý? Zčásti je tomu proto, že strukturální reformy strany nabídky ovlivňují základní životní podmínky, jako jsou pracovní smlouvy nebo penze, takže každá plánovaná změna se pravděpodobně střetne s odporem. Navíc dílčí reforma,

kteřá zatěžuje určitou skupinu obyvatelstva, se může zdát zvláště nespravedlivá. V loňském roce zavedla francouzská vláda novou pracovní smlouvu podobnou té, která vyvolala tolik protestů, pro podniky s méně než 20 zaměstnanci. Zaměstnanci malých podniků nebyli považováni za skupinu (nejsou ani organizováni ani nemají moc), takže se změna nesetkala s velkou opozicí. Ale mladí lidé tvoří skupinu, která by mohla tvrdit, že ji nové pracovní podmínky pro osoby do 26 let vyčleňují z řady ostatních zaměstnanců.

Nestabilita a nedostatečný reformní pakt

Z pravidel hry vyplývá, že pro členské země eurozóny je zvláště těžké využívat makroekonomickou politiku k podpoře ostatních reforem. Fiskální politika je hypoteticky omezena Paktem stability, který stanovuje pro rozpočtové schodky maximální strop ve výši 3 % HDP. Členové euroklubu nemohou provádět samostatnou měnovou politiku: úrokové sazby stanovuje Evropská centrální banka. I kdyby byly důvody pro uvolnění sazeb, aby se usnadnila reforma v jedné zemi (řekněme ve Francii), převážily by je potřeby ostatních členských zemí. Ekonomové rovněž vědí, že hlavní determinantou úspěchu v oblasti s jednotnou měnou je hospodářská pružnost. Ale země, které se chtějí připojit k euru, musí splnit cíle spojené s makroekonomickou stabilitou, nikoliv se zvyšováním pružnosti.

Jak tvrdí Jean Pisani-Ferry z BRUEGEL, bruselské ekonomické laboratoře, mají tyto problémy původ v podobě utváření hospodářské politiky v Evropě. Každému nástroji politiky byla přiřazena konkrétní odpovědnost. Měnová politika má chránit stabilitu cen; spořádané veřejné finance jsou úkolem rozpočtové politiky; k podpoře růstu jsou žádoucí strukturální reformy. Je to všechno hezky úhledné. Taky je z toho jasné, kdo je za co odpovědný – a to má zásadní význam v Evropě, kde by se národní vlády, Evropská centrální banka a Evropská komise mohly snadno dostat do konfliktu. Ale může to taky vést k přerušení vazeb mezi jednotlivými oblastmi hospodářské politiky a zkomplikovat zemím možnost provést potřebné reformy najednou.

Zpracovala Mgr. M. Tichá

Martin Wolf

Ein Fonds für alle Fälle

Fond pro všechny případy

Auszüge aus Presseartikeln, 1. März 2006, Nr. 10, S. 15.

Kdyby Mezinárodní měnový fond (MMF) přestal existovat, asi bychom ho podruhé znovu nezakládali. Ne proto, že by nebyl užitečný, ale proto, že dnešnímu světu chybí odvaha a moudrost k vytváření mocných mezinárodních institucí. Už jenom tato skutečnost činí takovéto instituce, které jsme zdědili, ještě cennějšími.

Přesto je třeba je přizpůsobovat modernímu, současnému životu, jinak jim hrozí pozvolné stárnutí a ztráta významu. Před tímto nebezpečím teď stojí i MMF.

Je třeba si odpovědět na tři otázky. Za prvé: do jaké míry se svět změnil od roku 1944, kdy byl na konferenci v Bretton Woods MMF založen. Za druhé: jakou roli (pokud vůbec) hraje MMF dnes? Za třetí: jaké změny jsou nutné, má-li tuto roli plnit?

Nedávno pronesl šéf britské centrální banky Mervyn King v New Delhi podnětný referát, ve kterém na výše uvedené otázky hledal odpověď. Pokud by jeho odpověď na druhou otázku byla „žádnou“, byli bychom ušetřeni dalšího uvažování. Nicméně tato varianta nenastala.

Instituce, která se zabývá mezinárodní měnovou stabilitou, má svoje oprávnění i v dnešní době. Systém pevných směnečných kursů mezi všemi důležitými měnami skončil v sedmdesátých letech. V zemích s vysokými příjmy přestaly existovat kontroly kapitálového účtu. V rozvojových zemích se k tomuto kroku směřuje (nebo už ke zrušení kontrol došlo). Zdroje MMF jsou nepatrné, a to jak v porovnání se soukromými kapitálovými toky a se zahraničním jměním, tak i měřeno podle oficiálních měnových rezerv států.

MMF je v praxi využíván jen v omezené míře. To by se ovšem mohlo znovu změnit. Nicméně podíváme-li se například na Turecko, zjistíme, že dnes dluží pouze tato jediná země 72 % celkové nesplacené částky ve výši 15,2 mld. eur. Proto M. King kritizuje MMF, že „sešel z cesty, že jeho úloha není jasně vymezená.“ Jaký veřejný užitek tedy MMF přináší? Je to šest oborů působnosti, ve kterých

se MMF uplatňuje: informační činnost, analýzy, poradenská činnost pro vlády, poradenství při přijímání politických rozhodnutí, řízení platební neschopnosti a poskytování úvěrů v krizové situaci. Vzhledem k tomu, že jde v první řadě o problematiku zajištění mezinárodní měnové stability, zaměřuje se M. King zejména na zajištění informací a nabídku analytické práce a poradenství pro mezinárodní spolupráci.

V této souvislosti navrhuje tři oblasti úkolů, na které by se MMF měl ve své práci soustředit: v první řadě by měl MMF „poskytovat informace o bilancích všech větších zemí“, o jejich složení a velikosti, stejně jako o vztazích mezi nimi. Druhým důležitým úkolem by mělo být „povzbuzování zemí k dodržování vzájemně přijatých závazků“, přičemž zdůrazňuje význam větší průhlednosti národních politik. Za třetí by měl MMF sloužit jako fórum, na kterém by „zástupci států mohli projednávat rizika týkající se světového hospodářství“.

King není jediným představitelem takto chápaného fungování MMF. Sám výkonný ředitel MMF Rodrigo de Rato se vyjádřil takto: „Potřebujeme přesnější zaměření našeho dohledu, zejména pokud jde o větší národní ekonomiky, které jsou důležité pro celý systém.“

King zdůrazňuje, že hlavními aktivy na straně MMF jsou jeho schopnost analýzy, odborná fundovanost a „věrnost pravdě“ padni komu padni – jak to formuloval John Maynard Keynes. Nicméně, jak konstatoval M. King, tyto klady se mu bohužel nevybavily na žádném z mnoha mezinárodních setkání, kterých se zúčastnil. „MMF potřebuje nezávislé, uznávané a jasně se vyjadřující odborníky“. Je tedy v těchto třech úkolech, formulovaných Mervynem Kingem, obsaženo celé poslání MMF? Odpověď zní: není.

Jednak MMF i nadále hraje významnou úlohu jako poradce v otázkách fiskální a geopolitické stability a stability finančních systémů pro státy, které jsou pro samotný mezinárodní měnový systém spíše méně důležité. Dále by bylo škoda vzdát se aktivní role při řešení insolvencí a problémů s likviditou. MMF by měl při zpoždění plateb napomáhat stranám najít rozumné rozložení zátěže. V ideálním případě by měl MMF mít k dispozici i větší finanční rezervy, kterými by mohl pomoci, neboť v současné době je pro členské státy velmi drahé udržovat si vlastní zajištění. Je však třeba říci, že ke zvládnutí systémové krize by potřeboval MMF daleko větší rezervní fond, než jaký je v dnešní době reálně možný.

MMF musí být za všech okolností věrohodně nezávislý. M. King nás nabádá, abychom se vrátili k původní Keynesově koncepci MMF: jeden výkonný ředitel, kontrolovaný představenstvem s časově omezenou lhůtou působení. Trvalé vměšování stálých členů, které v současné době existuje, podkopává nezávislost. Dodatečně lze navrhnout, aby výkonný ředitel byl volen z celosvětově sestavované kandidátky a vykonával svoji funkci jednorázově po dobu nejméně šesti let.

Reforma MMF není ovšem jediným bodem agendy mezinárodní měnové stability. Jak říká M. King, stává se růst zemí „G“ (skupin G7, G20) problémem, prorůstajícím všechno ostatní. Je proto nanejvýš potřebné, aby setkání ministrů financí a šéfů centrálních bank zemí skupiny G7 byla rozšířena o další důležité země, zejména o Čínu. Je třeba otevřeně říci: MMF nestojí jen na pokraji obskurity, nýbrž na okraji bezvýznamnosti. A to přesto, že i nadále přetrvávají velké úkoly, které je třeba řešit.

I kdyby se role MMF jako „věřitele poslední instance“ stala překonanou, může tato instituce nadále pomáhat při tvorbě národních rozhodnutí a zejména při posilování světové stability. I když takový MMF je asi to poslední, co by si jeho mocní akcionáři přáli. Přesto je to z dlouhodobého hlediska i v jejich zájmu.

Zpracovala Ing. K. Gubová

Steuersenkung statt Steuerreform?

Snížení daní místo daňové reformy?

Handelsblatt, 10.4. 2006, Nr. 71, S. 5

Podle mediálních zpráv plánuje spolkový ministr financí Peer Steinbrück (SPD) další daňové úlevy pro podniky. Na rozdíl od dřívějších údajně existují úvahy zapracovat do reformy podnikových daní od počátku roku 2008 „rozjezdové financování“ ve výši 5 mld. eur, které by později mělo být kompenzováno odstraněním dalších skulin umožňujících daňový únik.

Toto rozjezdové financování, jak si ho unie CDU/CSU a SPD v koaliční smlouvě dohodly, nemůže v žádném případě stačit k realizaci velké reformy. Vědci k tématu předložili dvě koncepce a ty ukazují, že fiskálu hrozí daňové výpadky ve výši 20 mld. eur ročně. Je samozřejmě obtížné vypočítat důsledky velké reformy, protože případné adaptační reakce podniků jsou nejisté (po poslední reformě podnikových daní vykázal příjem z korporáční daně po dva roky překvapivě úplný propad). Steinbrück, který představí plány k reformě pravděpodobně v červnu, v poslední době mnohokrát potvrdil představu o příjmově neutrální reformě.

Motivem reformních plánů je skutečnost, že tarifní daňové zatížení zisků kapitálových společností ve výši téměř 40 procent je v mezinárodním porovnání příliš vysoké a odrazuje mezinárodní koncerny od investic v Německu. Navíc po rozšíření EU na východ se německým podnikům otevřela brána k daňovým oázám v bezprostřední blízkosti - a od té doby se stala požadavkem ekonomiky, vědy i politiky velká reforma podnikových daní, která by bránila přesunu pracovních míst do zahraničí.

Krátce před vyhlášením nových voleb byl v květnu 2005 předložen návrh zákona, v němž měly být zapracovány závěry vrcholného setkání na téma zaměstnanosti: jako okamžité opatření mělo působit snížení sazby korporáční daně z 25 na 19 procent a osobním podnikům měl daně snížit výhodnější zápočet živnostenské daně v dani z příjmů; po volbách však zákon nebyl schválen.

Ministerstvo mluví o spekulaci

Jak psaly noviny *Spiegel* a *Welt*, chce nyní Steinbrück od velké reformy upustit a místo toho výrazně snížit současnou 20procentní sazbu korporáční daně. Údajně má dokonce celkové zatížení tvořené korporáční a živnostenskou daní vč. příspěvku solidarity klesnout pod 30 procent nebo i na 25 procent; sazba korporáční daně by přitom poklesla na 12 - 15 procent. Každý procentní bod korporáční daně by v případě snížení znamenal ztrátu pro fiskál ve výši 800 mil. eur ročně. Velmi diskutovaná živnostenská daň, která představuje hlavní zdroj příjmů německých obcí, má zůstat zachována.

Také pro osobní společnosti údajně Steinbrück plánuje úlevy; zkoumá se možnost daňového zvýhodnění zisků, které by byly v podniku opět investovány - pro tyto opakovaně investované zisky by údajně platila pouze poloviční sazba. Jak uvádí *Welt*, daňová zátěž většiny osobních společností a podniků jednotlivce se pohybuje pod hranicí 30 procent, potřeba úpravy se vedle kapitálových společností týká jen 3000 velkých osobních podniků.

Mluvčí ministerstva financí hovoří o spekulacích: „nic zatím není rozhodnuto“ (ministr nechce prezentovat průběžné změny z jednání). V koaliční smlouvě se unie CDU/CSU a SPD dohodly na „dalším zásadním vývoji“ práva podnikových daní a mezinárodně konkurenceschopných daňových sazbách. Reforma by se měla týkat kapitálových a osobních společností, cílem je zlepšení mezinárodní konkurenceschopnosti a způsobilosti pro EU, dalekosáhlá neutralita právní formy a financování, a trvalé zabezpečení daňové základny.

Tobias Moerschen

Der Wal-Mart-Effekt oder: Kleine Preise, große Wirkung

Wal-Mart-efekt: nízké ceny, velký vliv

Handelsblatt, 27.3.2006, Nr. 61, S. 11

Může jediný podnik významně ovlivňovat největší ekonomiku světa? Ano, je to možné, pokud jde o Wal-Mart. Tento „maloobchodník“ zaměstnává v USA 1,3 miliónu lidí a je proto nejdůležitějším soukromým zaměstnavatelem v zemi. Podnik má sídlo v provinčním městečku Bentonville v Arkansasu, pro jeho potřeby je určeno celých 10 procent importu z Číny, zboží nabízí tento podnik za nejnižší ceny.

Wal-Mart prodává v USA 20 procent veškerých potravin a 16 procent léků. Roční obrat dosahuje 312 mld. dolarů - což je 4,5krát více než v případě největšího německého koncernu Metro AG.

V současné době se v USA bouřlivě diskutuje o důsledcích, které má Wal-Mart pro ekonomiku USA. Kritici podniku předhazují, že nízkými cenami rozpoutal ničivou soutěž v maloobchodě a svým zaměstnancům platí jen hladové mzdy. Příznivci Wal-Martu si naproti tomu myslí, že podnik svými nízkými cenami zvyšuje kupní sílu a životní standard Američanů.

Wal-Mart už se stal objektem výzkumu amerických ekonomů, konají se o něm kongresy a píšou se studie. Při vši rozporuplnosti zjištěných výsledků jsou však vědci zajedno: Wal-Mart udává ceny a

disponuje enormní mocí na trhu, a proto jeho cenová politika ovlivňuje celou americkou ekonomiku. Ekonomové J. Hausman (Massachusetts Institute of Technology) a E. Leibtag (americké ministerstvo zahraničí) zjistili, že ceny potravin v obřích supercentrech Wal-Martu jsou o 15-25 procent nižší než v obvyklých supermarketech; u oblečení a drogistického zboží jsou cenové rozdíly ještě výraznější - konstatují ekonomové z UBS a Lehman Brothers.

Nižší inflace, vyšší růst

Nízké ceny velikána Wal-Martu ovlivňují cenovou hladinu v celé americké ekonomice. Podle zatím nejpodrobnější (i když ne zcela nezávislé) studie výzkumné instituce Global Insight zadané Wal-Martem brzdí tento obr roční inflaci o 0,1-0,2 procenta - tím vzrůstá kupní síla amerických spotřebitelů, roste jejich poptávka - což stimuluje celkovou hospodářskou produkci.

Global Insight ve studii odhaduje, že pokud by Wal-Mart neexistoval, byl by hospodářský výkon USA v roce 2004 o 118 mld. dolarů tj. o 0,9 procenta nižší (nezávislá studie na celostátní úrovni zatím neexistuje).

E. Baskerová, profesorka ekonomie na univerzitě v Missouri, ale potvrzuje cenový vliv Wal-Martu na regionální úrovni. Vyhodnotila cenové údaje ze 165 amerických měst, v nichž Wal-Mart v období 1982-2002 otevřel nové obří supermarkety - tzv. supercentra s průměrnou prodejní plochou 10 000 m². Po vstupu na trh vždy ve městech poklesly ceny šampónu, zubních past a jeansů o 8-13 procent. Z vlivu Wal-Martu na odvětví tak profitovaly i domácnosti, které tam ani nenakupovaly.

Ekonomové Hausman a Leibtag se navíc pokusili vyčíslit efekt blahobytu v domácnostech, který přinášejí nízké ceny Wal-Martu - u průměrného amerického spotřebitele je odhadován na 20 procent výdajů za potraviny. Pro domácnosti s velmi nízkým příjmem, které při nákupech více hledí na peníze, je peněžní efekt ještě vyšší. Jejich výsledek: „považujeme za velmi nepravděpodobné, že by expanze „supercenter“ nepřinášela spotřebitelům význačné výhody“.

Ale! Z těchto výhod však vyplývají značné nevýhody pro konkurenci a jejich zaměstnance. Ve městech, kde Wal-Mart expandoval, pravidelně bankrotují maloobchodní prodejci. Insolvence postihla i levný celostátní řetězec Kmart a zatímco Wal-Mart ročně zaměstná tisíce lidí, jeho rivalové pracovní místa redukují. Podle ekonomky Baskerové skončí do pěti let po otevření nového „supercentra“ v průměru čtyři obchody s méně než 20 zaměstnanci a necelý jeden (0,7) středně velký obchodník se 20-99 zaměstnanci. Přesto Baskerová konstatuje lehce pozitivní efekt v zaměstnanosti (opírá se o údaje vázané na otevření a zaměstnanost „nových“ Wal Martů v rozmezí let 1977-1998 v 1750 správních okresech), protože po otevření nového centra Wal-Martu se 150-350 zaměstnanci se do pěti let vytvoří v průměru dalších 30 pracovních míst.

Výzkumný tým renomovaného ekonoma D. Neumarka zaměřeného na trh práce však dochází k opačnému výsledku - tedy že v konečném výsledku Wal-Mart pracovní místa likviduje. Po dobytí každého dalšího města Wal-Martem dojde v místě ke snížení zaměstnanosti v maloobchodě o 2-4 procenta a podle studie dochází k tlaku na příjmy těchto zaměstnanců - v průměru o 3,5 procenta - takže celkem vzato výsledky spíše potvrzují pohled kritiků (americké odbory již léta předhazují obchodním gigantům, že svých zisků dosahují na úkor zaměstnanců).

A co je vlastně důležitější? Prospěch spotřebitelů ve formě nízkých cen u Wal-Martu nebo rovněž nezpochybnitelné náklady či ztráty vázané na strukturální proměnu, kterou vyvolává expanze Wal-Martu? Zatím tuto otázku nedokážou ekonomové vědecky zodpovědět.

Zvláště kritici Wal-Martu ale připouštějí, že jen málokdy probíhá ekonomická strukturální proměna bez problémů. K. Stone (univerzita v Iowě) připomíná první šok venkovských maloobchodníků v USA: začátkem 20. století přivedly první zásilkové obchody ke krachu tisíce provinčních obchodníků, protože na rozdíl od nich nabízely široký výběr zboží za nízké ceny. Během tehdejší strukturální proměny prožívali porážení vývoj stejně dramaticky jako dnešní maloobchodníci, které z trhu vytlačují „supercentra“ Wal-Martu. Zákaz expanze katalogových obchodů se před 100 lety neprosadil.

Zpracovala M. Beránková

